

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena
2 DinIzhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani,
Tyrševa (Dunajska) cesta 29/I. Poštni predal št. 345.
Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393

Ljubljana, 20. septembra 1934

Naročnina za četrto leto 20 Din, za pol leta 40 Din, za
vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji
50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarjaŠtev. 38
Leto VI

Starček iz Kranja

Pred kratkim sem bil v Beogradu. Sedel sem v uglednem beograjskem restoranu v družbi prijateljev, akademski izobraženih ljudi. Govorili smo o Sloveniji in Slovencih. Pritoževali so se mi. Lepa je ta vaša zemlja, so rekli, toda njeni ljudje nam ne ugajajo. Čudni ste vi Slovenci, silni sebičnosti in računari. Samo na sebe mislite. Tu pri nas v Beogradu vas je vse polno. Da bi pa kdo od nas prišel k vam — o tem ni niti govora. In povedali so mi tale primer:

Neki mlad zdravnik je hotel v Rogaški Slatini začeti ordinacijo in se je obrnil na zdravniško zbornico v Ljubljani. Že čez dva ali tri dni je dobil odgovor. Zdravniška zbornica v Ljubljani mu je pisala, da njegovi prošnji žal ne more ustreči, češ da je v Sloveniji ne samo dovolj nego celo preveč zdravnikov.

— Vidite, so mi rekli moji beograjski prijatelji, takšni ste vsi po vrsti. Pri nas vas kar mrgoli, kamor koli pridete, so vam povsod vrata odprta, povsod vas lepo sprejmemo. In za zahvalo? A človek ne bi še nič dejal, če bi bila pri vas kriza kakor drugod v kraljevini; vaši ljudje imajo denar, pri vas je red...

— Vse res, sem mu skočil v besedo. Red, ki smo ga mi sami napravili; boljše denarne razmere, ker smo varčni in zlagamo dinar k dinarju, ker nismo vajeni luksusa, ne velikih socialnih razlik. Mi živimo in dajemo drugim, da žive. Pri nas ne drve razkošni avtomobili mimo bosonogih ljudi. Oprostite, sem rekel, saj vam ne zamerim, toda najbrže ne veste, da mora v Sloveniji vsakdo orati ledino, preden si ustvari skromen obstanek v življenju. Pri nas je malone vsak človek obsojen na pionirsko delo. Razen tega ne smete izgubiti izpred oči okoliščino, da je Slovenija zelo majhna in gosto naseljena dežela in da v zlic vsem svojim prirodnim lepotam in tujskemu prometu ne more sama prehraniti vse svoje ljudi. Zato in samo zato je toliko Slovencev v Ameriki, na Francoskem, Nemškem, Belgiskem, Holandskem, zato jih je tudi toliko v Zagrebu, Beogradu in drugod v naši širni domovini. Zato in samo zato morajo Slovenci zapuščati svojo lepo zemljo, ker ne morejo gristi kamen ne premog. Vidite, prijatelji, samo zato nam je tako težko, če pride kdo k nam.

Pa mi niso prav verjeli. Še zmeraj je ostalo v njih nezaupanje, nerazumevanje ljudi in razmer. Tako je bilo in tako bo, dokler bomo na žalost še zmeraj premalo poznali drug drugega.

Ondan sem se slučajno spomnil svoje družbe iz beograjskega restorana. Sedel sem in užival gorski zrak v Planici. Tedaj se je po beli cesti približal s trudnim korakom starček z velikim nahrbtnikom.

— Par copat, gospod? je rekel in mi pokazal dobro in solidno izdelane brezpetnike iz blaga z usnjenimi podplati. Copate hvala Bogu premorem, nekaj časa mi bodo še služile in novih zato ne potrebujem. Vzlic temu sem ga vprašal za ceno.

— Samo 22 dinarjev, gospod, je trudno odgovoril. Dobro domače delo so in ne bo vam žal, če jih vzamete par. Saj skoraj nič ne zaslužim pri njih.

Dva in dvajset dinarjev bogme res ni velik denar. Če bi bil doma, bi jih bil vzel. Tako pa sem si bil že vse izdatke na dinar natanko preračunal in bi mi teh dva in dvajset dinarjev krivo hodilo v proračunu. Žal mi je bilo starčka, a pomagati mu nisem mogel.

— Pa kaj zaslužite pri njih, če jih tako poceni prodajate?

— Oh, gospod, tako malo, da ni vredno govoriti. Kruh stane, mleko stane, in opoldne si moram vsaj malo tople juhe privoščiti. Kako drago je po gostilnah, pa sami veste.

— Od kod pa prihajate?

— Iz Kranja, gospod. Peš.

— Peš? Saj to je najmanj petdeset kilometrov ali še več!

Ameriške kariere

Kakor v romanih...

Življenjepis Mae Westove se bere ko roman, a je do poslednje pičice resničen. — Tipičen primer, kako si zna spretna Američanka napraviti ime in denar. — Američani so tudi to pot pokazali svoj smisel za umetnost in... za ženske čare. — Skandali, ki nosijo denar in slavo, ali: kako se v Ameriki napravi kariera.

Vprašaj pocestnega pobalina, vprašaj dekle ali fanta, moškega ali ženske: »Kdo je Mae West?« pa se lahko zaneseš, da ti ne bo nihče v širni Ameriki odgovora dolžan.

Mae Westovo pozna vsakdo, vsi so navdušeni zanje, vsi jo obožujejo, ženske se oblačijo kakor ona, vedejo se in govorijo kakor ona — malik ameriških Združenih držav.

Štorklja jo je nekoč položila v mehko posteljico v Brooklynu, neke prav blizu, kjer je že nekoč podtaknila Bowovi družini drobno in kesneje tako slavno Claro Bow.

Rodila se je mala Mae 17. avgusta, letnice pa nikomur ne pove. Vsaj tako pravijo klepetave in zavistne babnice. Mi pa, čeprav bi poznali njeno rojstno leto, bi tega ne izdali, kajti z ničimer se človek ženski bolj ne zameri, kakor če govori o njenih letih.

Klepetulje ji očitajo, da mora biti že v letih, kajti igralske rutine in tehnike vendar ni snela s klina. Pozabljajo pa, ali pa nečejo vedeti, da je Westova že s petimi leti prvič javno nastopila.

Kesneje, ko je kot mlada novinka igrala v teatru, je vselej predstavljala vsega hudega vajene in v življenskem boju kaljene ženske. Sicer pa: kaj nam mar ženskih marenj!

Po astrološko povedano se je rodila Mae Westova v znamenju Venere. Ta ljubezniva boginja je bdela zmerom nad njo, vsaj Mae trdi tako.

Njen oče, Jack West, je bil nekoč znamenit boksač, ki so se ga okoli devetdesetega leta bali nasprotniki, gledalci so ga pa oboževali. Mae je podedovala po njem pogum, trdoživost in energijo, sicer bi menda nikoli ne dosegla vrha stopnic umetniške kariere.

Rodila jo je nemška Francozinja, iz Pariza doma, temperamentna in nadarjena žena, umetniško navdahnjena, razumna in častihlepna. Takšna, prav takšna je postala tudi hčerka Mae. Že kot majhno dekletce je skušala vse in vsakogar posnemati, prirejala je za sosede in domače prijatelje predstave. Mae je tedaj posnemala vse, kar je le kje videla, današnji dan pa posnema ves ženski in igralski svet njo... Mae Westova je »tip 1934«, Mae Westova je najbolj blesteča zvezda na filmskem nebu.

»Baby-vamp« — Moški norijo za njo

Mati jo je skrbno vzgajala. Učila jo je plesa, petja in predavanja. Mala Mae je stalno nastopala na dramskih odrih. Zasluzila si je že s 13 leti po 150 dolarjev na teden. Šole seveda ni mogla redno obiskovati, zato so jo poučevali domači učitelji, ki jih je mala, razumna Mae po

— Kaj hočem! Železnica je zame predraga, zaslužka pa ni. Jutri ali pojutrišnjem se bom obrnil nazaj. Dva dni bom hodil, če bo slabo vreme pa tudi tri. Joj, kam bi prišel, če bi tako težko zasluženi denar izdajal za vlak!

— Pa tudi ob nedeljah in praznikih okoli hodite?

— Petek ali svetek, za nas ni razlike. Še Bog, da imam dobre noge!

Ni ti silil vame, ko je videl, da ne bo kupčije. Trudno se je obrnil.

— Zbogom, gospod!

— Zbogom! In dosti sreče!

Življenjepis Mae Westove, ki ga danes priobčujemo, posnemamo iz velikega newyorškega dnevnika. Zbudil je ogromno zanimanje vse ameriške pa tudi evropske javnosti za veliko igralko. — Konec članka objavimo prihodnjič.

navadi devala v koš. Prezgodaj je dozorala, in življenje jo je skušalo na vsakem koraku. Gledala je z odprtimi očmi, nikdar ni bila trudna po delu in učenju. Kmalu je zlikala poslednjo grbo na sebi in opilila najbolj skrito oglatost. Postala je magnet, ki vleče občinstvo, ki polni gledališke blagajne...

Muzikalna komedija se ji je najbolj priljubila. Smešne, dovtipne in prikrito soljene popevke je pela tako prikupno in jih spremljala s svojevrstnimi ritmičnimi gibi, da je občinstvo plesalo ko za stavo. Njeni gledalci in občudovalci so bili zvečine moški. Rekali so ji »Baby-vamp« (vamp je okrajšava za vampir) in jo povzdigovali v deveta nebesa.

Kmalu je postala glavna atrakcija Ziegfeldovih revij.

»Shimmy«, novi trik, demanti in prvi film

V letih 1918 do 1920 je Mae Westova lansirala dve lastni »iznajdbi«, ki sta obe postale »modna bolezen«. Prva »iznajdba« je bil ples »shimmy«, druga pa »korak Mae Westove«. Leto in leta so stari in mladi drobili shimmy, plesali so ga mednarodno priznani plesalci, plesali v saloni »visoke« družbe. Skraja so se nekateri sicer zgražali nad tem pohujšljivim plesom, kajti Mae Westova je plesala s celim telesom in tako so plesali za njo vsi po vsem svetu.

»Korak Mae Westove« se je porodil v glavi mlade igralko iz gole zadrege, kajti

In spet sem se moral spomniti svojega razgovora v Beogradu in ljudi, ki so nas tam obsojali. Žal mi je bilo, da niso slišali tega razgovora. Mislim, da bi jim mnogo več povedal kakor še tako učeno sestavljeno propagandno predavanje. Povedal o nas, naših ljudeh, naši delavnosti in »blagostanju«, ki ga imamo v Sloveniji. Mnogo, mnogo preveč nas je na tem malem koščku zemlje, težko in v potu svojega obraza si zaslužimo skorjico kruha. Le škoda, da tega vsi ne vedo, ker bi potem vendarle drugače sodili o nas. Viator.

sila kola lomi. Westova je morala v neki reviji nastopati v družbi dveh znamenitih in priljubljenih komikov in bi seveda ne bila

na odru nič drugega kakor »potrebno zloc. Castihlepni Maji seveda to ni šlo v račun.

Hotela je za vsako ceno občinstvo opozoriti nase in mu ugajati. Zmislila si je, da bo dovtipne in šaljive pogovore komikov spremljala z mimično igro in s primernimi gibi telesa ter tako podčrtavala šaljivost pogovorov. Tako je vsilila svojo osebnost v ospredje.

Ta njena ritmična igra, zibajoči in cepetajoči plesni korak so navdušili občinstvo. Mae Westova je iznašla nov plesni korak in plesalci so ga s hvaležnostjo sprejeli v svoj repertoar.

Harry Richman, pianist in pevec nočnih lokalov, je bil nekoč partner Westove. Harry Richman je današnji dan Newyorčanom bog, toda za svojo slavo in priljubljenost se mora zahvaliti edinole Westovi.

Bivši odvetnik James A. Timony je postal lepega dne manager Mae Westove in jo je vdano spremljal na vseh njenih turnejah. Mae Westova je zaslovela v newyorškem Broadwayu. Zepe si je napolnila s težkimi denarji. Vsi so jo poznali kot najbolj razvajeno žensko, ki se je kitila s prekrasnimi demanti.

Iz zgodilo se je, kar se je moralo zgoditi. Mae Westova je začela igrati za film.

Takratne zvezde Hollywooda so zatemnele. Konkurenca je postala resna in nevarna. En sam zvočni film je pokazal, da je Westova zvezda, ki lepše sveti, ki vžiga, ki razvne...

Film »She Done Him Wrong« (v Parizu so mu rekli »Lady Lon«) je zasenčil vse rekorde, ki so jih filmske produkcije v poslednjih treh letih doživele. Bil je film nad filmi.

Hudobni jeziki so takrat raztrobili, da se je Mae Westova poročila. Toda ona je stopila k urednikom največjih časnikov in dejala: »Nisem se možila. Toda takrat, ko se bom poročila — in to se bo gotovo zgodilo — bom ponosno povedala vsemu svetu. Zapomnite si: jaz ne slepomišim!«

Mae napiše odrsko igro in roma v zapor

Mae je bila kot poznavalka ljudi prepričana, da je ljudem

odkrita beseda v erotičnih stvarih všeč. Ustvariti je hotela nov ženski »tip«, takega, ki je zmerom dobro volje, ki se smeje, ki ga »lomice, ki nikoli ne kuha rilec in ljubi veselo življenje.

Napisala je »Sex« (spol), zgodbičo prijazne male grešnice, ki so ji bili mornariški častniki najbolj pogodu.

»Sex« je bil v teatru velika senzacija. Avtorici ni zaradi svobodne vsebine sploščka nihče delal resnih neprilic. Takrat je Mae West že slovela po mnogih »Vau-deville-sketchih« (veseloligre s petjem), poznala je gledališče in njegove potrebe in seveda, kar je najvažnejše: kaj občinstvu ugaja.

Malo nerodno je bilo najti sredstva za vzprizorev. Mae je sicer imela kup težko zasluženih dolarjev, vendar ni hotela žrtvovati iz svojega niti beliča. Končno sta našla njena mati in manager izhod iz zagata. (Se nadaljuje na 8. str.)

**Žalosten konec
najsлавnejše vohunke**

Ženska, ki ima Mato Hari na vesti

„Fräulein Doktor“, najgenialnejša vohunka svetovne vojne: lepa ko greh, premetena ko vrag, zapeljiva ko kača, je vjela v svoje mreže vsakogar, s komer je imela opravka. Mata Hari je bila njena prijateljica, pa jo je vendar ovadila francoskim oblastvom kot vohunko

Razvalina na duhu in telesu je zdaj končala svoje pustolovsko življenje

Bolj mrtva ko živa, z obrabljenimi žilci in umom zastrtim od prevelikega uživanja mamila, je te dni sklenila svojo pot v nekem curiškem sanatoriju. Celih petnajst let je prebivala tam, odkar se je končala svetovna vojna.

Kdo?

V seznamih sanatorija so jo poznali pod imenom Ane Marije Lesserjeve. Njeno pravo ime je bilo drugo. Kokainomanka je bila, najhujše vrste;

toda tega strašnega mamila ni uživala, da bi si olajšala telesno trpljenje, potrebovala ga je ko slepec vida, ko potnik v Sahari vodil le zato, da ubeži svojim spominom, da se njen trpinčeni duh napije omame pozabljenja.

V sanatoriju so tisti, ki kaj vedo, trdili, da je njeno pravo ime Marija Schragmüllerjeva. O njenem poreklu in preteklosti so krožili vsi mogoči, med seboj pobijajoči se glasovi. Eni so pravili, da je vdova po mlademu nemškemu gardnem poročniku; po zatirjanju drugih sploh nikoli ni bila poročena, temveč jo je bilo njega dni najlaže dobiti v zloglasnih predmestjih hamburškega pristanišča. Tretji spet so se pridušali, da je bila hči nekega nemškega generala in da je svoj čas študirala na monakovski univerzi. A kdo bi našel, kaj so vse govorili o tej nesrečnici, ki je od dne do dne hiral in prepadala.

Zadnji dve leti je bila le še usmiljena vredna človeška razvalina; ves ta čas se ni niti enkrat prebudila v zavest. Kokainski sen je bilo vse, česar si je še želela v življenju — da pozabi svet in da svet njo pozabi...

Zdaj je umrla, stara komaj pet in štiri-deset let.

Razen nemških vojaških oblasti (in kakor vse kaže tudi francoskih) je poznal njeno skrivnost samo še primarij sanatorija. Njemu je bila znana vsa prošlost te mlade ženske, te prošle „Fräulein Doktor“, najzloglasnejše nemške vohunke v svetovni vojni, skrivnostne in romantične postave, kakor jih zgodovina le malo pozna.

Če bi hoteli popisati vse njene doživljaje, ljubezenske in pustolovske, posebno pa vohunske, bi bila debela knjiga premalo; vsi drugi vohuni skupaj ne bi mogli pri ljubiteljih napetega branja zbuditi niti pol toliko zanimanja ne groze kakor ta ženska sama — tako pustolovsko je bilo njeno življenje, tako skrivnostno njeno početje, tako demonski vpliv njene ženskosti. Lepa ko greh, zapeljiva ko kača, izredno izobražena in izbranega okusa, zraven pa smela in iznajdljiva; ni čudo, da je bila njena vloga med vojno vprav neizmerna.

Doma je bila iz odlične nemške častniške družine. Kaj jo je neki spravilo na nevarno pot njenega strašnega poklica? Prirojena strast do vsega skrivnostnega? Zeja po pustolovčinah?

Ne vemo. Vemo pa, da je pripovedovanje, češ da se je vrgla v vrlinec vohunstva le zato, da mašuje smrt svojega zarotnika, padlega v začetku svetovne vojne, iz trte izvit. Nihče ne pozna pravega nagiba, ki jo je gnal na spolzka vohunska tla. Gotovo je le to, da so jo že v začetku vojne vihre srečali v nemški vojaški poročevalski službi. S ponarejenimi potnimi listi in s popolnim obvladanjem francosčine se je vselej iznova igranje izmuznila iz mrež francoske protivohunske organizacije in iz njenih pastí.

Bila je plavalaska in na oko izredna lepota. K temu je prišla še topla in božajoča barva njenega glasu in magnetična moč njenega pogleda. Imela je zelene oči in prečudne srenice, ki jih je lahko tudi podnevi razširila. Vsakega moškega, ki je imela s njim opravka, je pri priči uklenila v svoje sanke.

V vohunski službi s čari svojega telesa ni varčevala; to je bilo najbolj preizkušeno sredstvo, da je mlade, le premlade častnike in podčastnike izneverila njihovi dolžnosti in jim razvezala jezik — lahkovernim siromakom, ki so v objemu prelestne zapeljivke vse okoli sebe pozabili...

„Fräulein Doktor“ je zavzemala med nemškimi vohuni zelo ugledno mesto. Pod seboj je imela celo krdele skrivnih agentov. Med njimi so bili tudi „lepi Kosta“, Grk Kudojanis in prošla Mata Hari: vsi trije (in koliko drugih še!) so postali žrtve »gospodične doktorice«. Kadarkoli je namreč ta ali oni izmed njej podrejenih vohunov izgubil njeno zaupanje,

se je vselej zatekla k istemu preizkušnemu sredstvu, da se ga za smerom odkriža: ovadila ga je francoskim vojaškim oblastvom kot nemškega agenta in vohuna.

Francozi niso nikoli mogli dognati, kdo jim je poslal ovadbo, tako premeteno je znala to napraviti. Toda njene ovadbe so bile vselej tako tehtne, opremljene s tako popolnimi in neovrgljivimi dokazi, da so se njene žrtve zaman otepale in branile: vse so prišle na morišče.

Z Mato Hari je bila že od prej v prijateljskih stikih. Saj je bila ona tista, ki je pregovorila lepo holandsko plesalko, da je stopila v službo nemškega vohunstva. Toda ko se je Mata Hari naveličala tega strašnega poklica, ko si je zaželela mirnejšega meščanskega življenja in ji je sporočila, da bi rada pustila vohunstvo, se ni „Fräulein Doktor“ niti trenutek pomišljala: iz strahu, da se Holandka ne bi vpisala v protinemško vohunsko organizacijo, jo je kakor vsakogar drugega ovadila Francozom kot nemško vohunko. Takrat ji prija-

teljstva ni bilo več mar: bila je sama še Nemka...

Koliko nesrečnejšev ima ta demonska ženska na vesti, nihče ne ve. Toda božji mlini meljejo počasi, a zanesljivo. In tudi zanjo je prišlo plačilo. V dolgih nočeh, ko ni našla spanca, so vstajali pred njenimi očmi duhovi ljudi, ki jih je njena beseda pogubila. Stali so pred njo, strahotni in nepremični, z votlimi očmi in koščenimi rokami. Nič ni pomagalo, če je zaprla oči: spomin je bil tedaj še pošastnejši. K temu je prišel še nemški polom in z njim zavest, da je zaman žrtvovala ljudi, ki so jo ljubili in ji zaupali, da je bilo jalovo vse njeno delo za domovino.

Takrat je v obupu segla po heroinu in kokainu. Kakor izstradanec po skorji kruha je hlipala smrtonosna mamila, iščoč v njih edine utehe, ki ji je mogel dati ta svet: pozabljenja.

Našla ga je. Vsa ta leta po svetovni vojni skoraj ni bilo ure, da bi bila pri pravi zavesti. Podnevi in ponoči, mesece in leta je ležala nepremično s strmimi očmi na bolniški postelji v curiškem sanatoriju, kjer so ji celih petnajst let skrbno stregli kakor doma. Zastran poravnave velikih stroškov vodstvo sanatorija ni bilo v skrbeh: vsak mesec, točno kakor ura, je prišel po pošti ček. Znana berlinska banka je bila podpisana na njem...

Zob časa in strupi so storili svoje. Njeno telo je vidno hiral, od nekdaneje demonske zapeljivke so ostale le še kost in koža, njene čudovite oči so izgubile ves nekdanji čar, topo in prazno so strmele pred se. Zdravniki ji seveda niso sami dajali mamila, zakon to prepoveduje, toda vzlic njihovi pazljivosti so skrivne roke zmerom našle pota, da so ga ji vtihotpile v sanatorij. Da ji pomagajo pozabiti? Da skrajšajo njeno trpljenje? Tudi to je ena izmed neštetihi skrivnosti, ki jih je „Fräulein Doktor“ vzela s seboj v grob.

Če se ga profesor preveč nalez

V Pragi, septembra

Kongres učenjakov v Pragi je bil vse-skozi sijajno pripravljen. Učenim gospodom, ki so se zbirali v češki prestolnici z vseh vetrov, je poseben odbor dodeljeval stanovanja, tako da se je lahko vsak gospod koj po prihodu vlegel v postlano posteljo. Neki profesor, ki slovi zaradi svoje neprekosljive raztresenosti, se je po prihodu v hotelu umil in preoblekel ter se takoj napotil na obisk k svojim starim znancem in prijateljem.

Popoldan mu je mišil kakor bi pihnil, kajti povsod so ga prijazno sprejemali. Pogovarjali so se o starih dobrih časih, šalili so se in mučili svoje možgane z učenostjo.

Kesno ponoči se je poslovil naš profesor od svojega najboljšega prijatelja iz mladih dni. Ko je stopil iz hiše in je prijatelj že zaklenil vežna vrata za njim, se je profesor zdrznil. Ugibal je in ugibal, kje neki stanuje. Kongresna pisarna je bila že zdavnaj zaprta. Kam, za božjo voljo, naj položi svojo trudno glavo? Bil je pač profesor, in zato se ni domislil, da bi si najel sobo kjerkoli. V obupni stiski je odšel na glavno pošto ter brzojavil svoji boljši polovici: »Kje stanujem? Čakam odgovora na pošti.«

Nekoč si je prav ta učeni gospod, ki ga je strašno dajalo na ladji, hotel privoščiti bajno nočno vožnjo po morju od Trsta v Benetke. Točno o polnoči je ime-

la ladja odriniti iz tržaškega pristanišča in pristati v solnčnem vzhodu ob Markovem trgu v Benetkah.

Naš profesor si je dejal, da bi bilo dobro vso vožnjo prespati, da ga vsaj ne bi mučila morská bolezen. Odšel je torej že ob desetih na ladjo in se v kabini I. razreda zleknil v udobno posteljo. Spal je kakor ubit. Zjutraj ga je prebudilo žareče sonce, ki mu je sijalo skozi lino kabine naravnost v obraz. Profesor si je zadovoljno pomel roke, kajti menil je, da je ukanil svoj nagajivi želodec. Urno se je oblekel in stekel na palubo, da bi se čim izdatneje naužil prekrasnega pogleda na Benetke. Toda, o strah in groza! Videl je Trst v vsej krasoti jutrnjega solnca... Trst, za božjo voljo, saj v Trstu se je vendar vkrcal! Kje so pa Benetke?!

Dobri profesor se je bil usidral na napadni parnik...

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrh vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksemburg: št. 6967, Luxemburg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Grof Monte Cristo

Roman

Napisal

Aleksander Dumas

54. nadaljevanje

»Vzlic temu se lahko poslužite francoščine,« povzame lord Wilmore. »Zakaj čeprav je sam ne govorim, jo vendarle razumem.«

»Kar se mene tiče,« odgovori obiskovalec angleški, »obvladam toliko vaš jezik, da se lahko v njem sporazumem. Izvolite tedaj govoriti kar v svoji materinščini!«

»Well!« vzklikne lord Wilmore s takšnim naglasom, kakršen je lasten samo pristnim sinovom V. li-ke Britanije.

Odposlanec izroči lordu svoje priporočilno pismo. Anglež ga hladno prebere.

»Razumem, zelo dobro razumem,« reče nato angleški.

Potem se začno vprašanja. Bila so skoraj ista kakor pri abbéju Busoniju, toda ker lord kot sovražnik grofa Monte-Crista ni bil tako redkih besed ko abbé, je tu-jec pri njem dosti več izvedel. Po lordovem pripovedovanju je stopil Monte-Cristo z desetimi leti v službo enega izmed tistih indijskih knezov, ki so bili ne- restano v bojih z Angleži. Tam ga je lord prvič srečal, in sicer v vrstah svojih sovražnikov. Takrat so Zaccorna vjeli in ga poslali na Angleško, vendar se mu je posrečilo zbežati. Potem se mu je začela njegova potovanja, ljubezenske dogodivš-e in dvoboji, dokler ni odšel na Grško in se vpisal med prostovoljce. Takrat je odkril v tesalskih gorah srebrov rudnik, toda bil je toliko pameten, da ni tega obešal na veliki zvon. Po navarinski bitki, ko se je nova grška vlada utrdila, je prosil kralja Otona dovoljenja za kopanje srebra in ga tudi dobil. Od tod njegovo bogastvo; po sodbi lorda Wilmora ima najmanj dva milijona dohodkov na leto — toda ta denar mora tisti mah usniti, ko bo rudnik izčrpan.

»Ali morda veste, zakaj je prišel na Francosko?« vpraša tu-jec.

»Menda bi rad spekuliral z železnicami,« odvrne lord Wilmore, »kot odlični kemik in nič manj podkovani fizik je izumil nov način brzojavljanja in si od tega obeta lepih dohodkov.«

»Koliko približno izda na leto?«

»Mislim, da ne več ko 500 ali 600 tisoč frankov, ker je velik stiskač.« Iz Angleževih besed je očitno govorilo sovraštvo; ker ni vedel, kaj bi grofu podteknil, mu je očital skopost.

»Ali veste kaj več o njegovi hiši v Auteuilu?«

»Zanima vas, zakaj jo je kupil?«

»Da.«

»Grof je velik spekulant; s svojimi večnimi poskusi in utopijami bo prej ali slej doživel polom. Pravi, da je blizu njegove hiše v

Auteuilu mineralen vrelc, ki prav nič ne zaostaja za najboljšimi francoskimi rudninskimi vodami. Menda bi rad napravil iz svoje hiše moderno zdravilišče. Svoj vrt je dal že dvakrat ali trikrat prekopati, ne da bi bil prišel svojemu vrelcu na sled. Boste videli, da bo zato pokupil vse hiše, ki meje na njegovo. Ker ga mrzim in se nadejam, da ga bodo njegove železnice, električni brzojav in spekulacije z zdraviliščem spravile na kant, hodim za njim kakor senca, da bom mogel tem bolje uživati, ko pride polom.

»A zakaj ga mrzite?«

»Ker je na Angleškem zapeljal ženo nekega mojega prijatelja.«

»Zakaj se pa rajši ne bijete z njim?«

»Saj sem se že trikrat, prvič na pištole, drugič na meče, tretjič na sablje.«

»In?«

»Prvič mi je zdrobil roko, drugič me je zadel v prsi, tretjič sem pa odnesel tole rano.« S temi besedami odpne Anglež ovrtnik in pokaže dolgo rdečo brazgotino.

»Zato ga tako sovražim,« zaškrta. »Ta človek ne bo umrl naravnane smrti, prej ali slej mi pride v roke.«

»Zdi se mi, da si niste izbrali prave poti, če ga hočete ubiti,« meni tujec.

»Eh!« vzklikne Anglež. »Ne bojte se: vsak dan se najmanj eno uro vadim streljanja.«

To je bilo vse, kar je tujec hotel vedeti, ali bolje, vse kar mu je mogel Anglež povedati. Agent vstane in se poslovi. Anglež se leseno prikloni.

Ko je lord Wilmore slišal, da so se hišna vrata za tujcem zaprla, se vrne v svojo spalnico. Kakor bi trenil, ni bilo nikjer več njegovih plavih las ne rdečih zalizcev ne ponarejene brazgotine. Namestu njih se prikažejo črni lasje in blede obličje grofa Monte-Crista.

A tudi v hišo kraljevskega prokuratorja se ni vrnil agent policijskega prefekta, temveč gospod Villefort sam.

Ta dva obiska sta kraljevskega prokuratorja nekoliko pomirila; sicer mu nista dala popolne gotovosti, zato pa tudi ni izvedel ničesar, kar bi njegov sum potrdilo. In tako je to noč prvič po usodni večerji v Auteuilu mirno zaspal.

XIII

Ples

Napočili so vroči julijski dnevi in približala se je sobota — dan, ko je bil napovedan ples pri gospodu Morcerfu.

Bilo je proti desetim zvečer. Iz soban v pritličju se je razlegala bučna plesna godba, skozi špranje oknic so se pa kradli prameni voščenk.

Vrt je bil takrat prepuščen kakšnemu tučatu služinčadi, ki jim je hišna gospodarica naročila, da pripravijo tamkaj večerjo. Razobešali so po drevesih barvašne lampione in urejali voščenke in cvetlice po mizi.

V trenutku ko je dala grofica Morcerfova poslednja navodila in se vrnila v hišo, so se začeli saloni polniti z gosti. Prihajali so v velikem številu; primamili sta jih prav tako sloveča grofica gostoljubnost kakor veleugledno

Se nadaljuje na 4. strani v 4. stolpcu

Tombola v Kranju

Kaj se zgodi, če gre Ljubljčan v Kranj, da zadene avto na tomboli — in še kaj drugega

Ko so mi v uredništvu rekli, da moram v Kranj na tombolo, mi ni bilo nič prav. Človek se pripravlja za v nedeljo na kakšen lep izlet — ná, pa spet na delo!

— A zakaj ravno jaz? sem vprašal.

— Zato ker je to stvar za tebe, so mi odgovorili v uredništvu. Ti si strokovnjak za tombole, za potovanja in slične reči.

Pa naj bo, sem se vdal v usodo. Naposled je v Kranju čisto prijetno in Kranjčani, kar jih poznam, niso ravno nesimpatični ljudje. Nu, sem si dejal, bom pa videl še tisti znameniti avtomobil. Razen tega — na uho — poznam v Kranju prijazno gospodično, ki sem bil vanjo njega dni jako zaljubljen.

— E, pa pojdem!

Toda ko sem v nedeljo opoldne prišel na glavno postajo, me je skoraj kap zadela. Cele kače ljudi so stale pred okeneci in že ob sami misli, da se bom tudi jaz moral postaviti v red, mi je hotelo slabo postati. Že mi je bila grešna beseda na jeziku, kletvica na rovaš mojih srečnejših kolegov iz uredništva, ko zagledam skoraj tik okenca neko znano frajlico, ki sem lani hodil z njo na smučanje in tekmoval z njo, kdo bo napravil več pik. Pri priči me je slaba volja minila. Pomignil sem ji z levim očesom — upam, da zato ne bom dobil ječmena — ona mi je pa prav tako odgovorila. Nato sem ji skrivaj, da drugi niso videli, stisnil v roko legitimacijo in denar za listek. Tako sem z božjo in njeno pomočjo brez dolgega čakanja prišel v vagon. Prijazni gospodični naj še s tega mesta izrečem svojo iskreno zahvalo.

V vagonu je bilo kajpak nabito polno. Vse je hitelo na kranjski »sweepstake« in vse je govorilo samo o avtomobilu.

V naš vagon je stopila tudi neka odlična dama s »svilnatim pinčme« v naročju, belim ko sneg. Najbrže ga je kopala v Luxu, tako brezmadežno bel je bil; kolikor mi je znano iz gospodinjske rubrike našega tednika, zahteva svilna Lux, takile razvajeni cučki pa kajpada tudi še drugi luks-us in komfort. In res, dama je na klopi razprostrla mehak šal, da si ni kuža ožulil svojih mehkih kosti, sama se je pa vstopila zraven nje. Ta dama me je zanimala in njeno sčene takisto. Čakal sem, kaj se pride. Do gorenjske postaje še ni. Ko smo pogledali proti Sentvidu, je pa kuža začel iznenada zevati in gledati svojo gospodario. Le kaj mu je? Elegantna dama je postala nervozna. Kako naj svojem ljubčku ustreže, če pa ne ve, kaj mu je? Prigovarjala mu je — nemški kajpada; takšna žlahtna žival kranjsko ne razume — in ga milovala, naposled se ji je pa le zasvetilo: siromak je lačen! Tedaj je potegnila iz torbice dunajski zrezek, da je zadisalo po vsem vagonu (neki gospod zraven mene je kar slatino slino požrl). In potem ga je začela pitati ko otroka. Neki preprosto oblečen potnik blizu mene si ni mogel kaj, da ne bi grenko pripomnil:

— Ali nima otroka, da bi ga pitala? Fej, da je le sram ni! Danes, ko ljudje še za kruh nimajo, pa pita psa s pečenko!

Ali je odlična dama začutila, da ne spada med nas proletarce? V škofji Loki je izstopila.

Drugi omembe vrednih dogodkov do Kranja ni bilo.

V Kranju se je vsulo iz vagonov. Toliko ljudi gorenjska metropola menda še ni dobila iz Ljubljane na obisk. Kar trlo se jih je. I, kajpak, avto za 62.500 Din ni kar si bodi!

Na Glavnem trgu smo se ustavili. V leseni hišici s steklenimi okni so bili razstavljeni avto in vsi drugi veliki dobinki. Gneča je bila tolikšna, da sem se komaj prerinil blizu.

Kakor blesk večnega snega na planinah —

Vsa nesnaga izgine iz perila, če ravnate z njim po Schichtovi metodi. Čez noč, ko se perilo z Žensko hvalo namaka, se nesnaga odmoči — drugi dan pa čisto izgine, ko ga operete s Schichtovim terpentinovim milom.

To je vse delo, če perete po
SCHICHTOVI
METODI

ST. J. 5-34

zjutraj

— Za koliko ljudi je pa prostora v njem?

— Velika reč, je resno pojasnil neki domačin. Dva parčka se v njem udobno vozita, šest in trideset jih pa lahko za njim dirka.

Škoda, da ni narobe, sem pomislil sam pri sebi. Potem bi lahko vsaj nekaj Ljubljčanov, ki so prišli po avto, potegnili nazaj do Ljubljane.

Ob štirih popoldne smo startali. Kako se tombola igra, gotovo vsi veste, zato vam ne bom pojasnjeval. »Hecc je pa le bil! S komerkoli sem govoril, vsakdo si je avto že rezerviral zase. Eni so mi razlagali, da se bodo peljali z njim naravnost na Bled, drugi, skromnejši so pa hoteli samo v Ljubljano.

Ko so žrebali ambe, so nekateri objetneži že vpili: »Tombola!« Še več je bilo takih pri ternah in kvaternah, kaj šele tedaj, ko je res prišla vrsta na tombole.

Med tem se je približala šesta ura in Ljubljčanji so postajali nervozni. Kako da ne! Čez pol ure gre vlak. Začelo se je žvižganje in slišali so se vzkliki:

— Tempo! Tempo!

Zabavno je bilo na moč. Zdelo se mi je skoraj, kakor da sem na tekmi Primorje: Ilirija. Samo da se teple še niso.

Ko je bilo zanimanje za tombolo največje, so začeli iz gornjih oken Savnikove veletrgovine metati v množico propagandne letake. Toda ljudje so imeli takrat vse druge reči v mislih: kaj Savnik — avto, avto! Ali ne bi bilo boljše, da so namestu letakov dali oglas v »Družinski tednik«? Kolikor poznam razmere v naši upravi, bi ga brez pomišljanja sprejeli — proti primernemu plačilu seveda, in naši bralci bi ga brali in upoštevali, saj vedo, da se pri Savniku v Kranju dobi dobro blago. Gospod Savnik, izvolite si to idejo zapisati v svoj »notes«: Oglas v »Družinski tednik«, to bo brez dvoma več zaleglo kakor letaki med tombolo.

Pri prvih tombolah sta se na tribuni pojavila dva tombolaša z izpolnjenima tablicama. Toda občinstvo je prasnilo v škodoželjen smeh. Prvi je imel tablico od lanskega leta, torej neveljavno, drugi je

bil pa v preveliki vnemi prečrtal tri številke, ki sploh še niso bile izžrebane.

Ko je bil velik dogodek za nami, smo bili vsi nekam poparjeni. Posebno neka okrogla ljubljanska družba, ki sta ji do popolnosti manjkala samo avto in zlata »ketna« z uro...

O pol devetih smo se vračali nazaj. Vagoni so bili kajpada še bolj nabiti kakor tja gredé. Slaba volja nas je bila že davno minila; bili smo veseli, da nam ni bilo treba nikomur zavidati. Avto je ostal v Kranju. Zadel ga je neka delavka pri »Jugobrunici«. Prav je tako!

Od samega stanja in gneče smo bili že vsi trudni. Za dobro voljo je pa skrbel neki že malo okrogel gospod, ki je med dremanjem prepeval v kotu najnovejšo kranjsko himno:

Jaz nimam avtota,
in ne soferjeta.
Presneta tombola
je šla — je šlaaa...

Hujših dogodkov v vlaku ni bilo.

Še nekaj, skoraj bi bil pozabil. Kaj je s tisto gospodično iz Kranja, boste vprašali. Nevesela je ta stvar. Videl sem jo na nekem oknu, daleč od sebe. A hudo je to, da ona mene ni videla. Če bi me bila pa videla, bi se gotovo kje dobila in morda bi mi bila dala že zdavnaj zapadli poljubček — in to, vidite, bi bila zame tombola! Haka

Metuzalem med drevesi

V Atenah, septembra

Ob znožju Akropole stoji oljka, ki meri v premeru sedem metrov. Ljudje ji pravijo Platonova oljka. Njeno starost cenijo na tri tisoč let, torej je za pol tisočletja starejša kakor Hipokratovo drevo na otoku Cosu. V Kaliforniji in Mali Aziji nahajamo več dreves, ki jim pripisujejo starost do 2000 let. V primeri z njim je doba človeškega življenja vprav smešno kratka. Saj bi se še Zoro aga sramoval svojih let, če bi vedel, kako stara utegnejo postati drevesa. Kajti on je videl samo Napoleona, mimo skupine sikomora pri Guelmi je pa marširal še Cezar!

Novela „Družinskega tednika“

Ženska - uganka

Napisal Anton Čehov

Oddelek prvega razreda.

Zala majhna dama sedi široko naslonjena na divanu, prevlečenem z rdečim žametom. Dragocena čipkasta pahljača trepetaja v njeni roki, njen ščipalnik hoče vedno iznova zdrkniti z njenega ljubkega nosa, broša na njenih prsih se pa neprestano dviga in pojeva kakor čoln v viharju. Silno razburjena je.

Njej nasproti sedi neki vladni uradnik, mlad pisatelj, ki mu je izšlo že več manjših novel v vladnem listu; sam jih je imenoval »doživljaje iz višje družbe«.

Z zanimanjem je opazoval njen obraz. Ogledoval si ga je z izrazom poznavalca, proučeval ga je in skušal dognati uganko njene nature; razume jo, da, popolnoma jo že razume... Njena duša leži odprta pred njim.

»O, dobro vas razumem!« šepne uradnik in ji poljubi roko. »Vaša občutljiva in trpeča duša išče izhoda iz tega labirinta... Strašen boj je to, toda ne smete obupati. Zmagali boste, zanesite se!«

Ona se melanholično nasmehne. »Popišite me, Voldemar! Moje življenje je tako mnogostransko, pisano in polno... toda pred vsem sem globoko nesrečna. Mučenica v zmislu Dostojevskega... Napišite to, Voldemar, popišite mojo ubogo dušo vsemu svetu! Psiholog ste. Komaj je minila ura, kar sva se srečala in kar govorila, in vendar ste me v tem kratkem času popolnoma spoznali in razumeli!«

»Govorite dalje, rotim vas!«

»Prosim, poslušajte me. Moj oče je bil ubog uradnik... Dober človek je bil, tudi pameten — toda duh časa, vpliv okolice... Saj razumete, odpustila sem mu. Pil je in kvartal — razen tega se je dal tudi podkupiti... Moja mati pa... Toda čemu bi govorila o vsem tem! Beda, boj za skorjo kruha, lastna slabost in ničevost — ne silite me, da bi o tem govorila! Tista leta v internatu, branje neumnih romanov, prva ljubezen... Moji dvomi... Strašni boji s samo seboj. O, saj ste pisatelj in razumete našo žensko. Da je nesreča še večja, sem imela globoko naturo — čakala sem nezaslišane sreče, koprnela sem po tem, da bi mogla biti človek! Da, da bi mogla biti človek — to je bilo moje koprnjenje.«

»O, čudovito!« Jecljaje ji je pisatelj poljubil roko. »Moj poljub ne velja vam, o kraljica, nego trpečemu človeštvu! Spomnite so Razkolnikova, tudi on je tako poljubil.«

»O, Voldemar! Hrepenela sem po lesku in slavi, kakor koprnja vsaka nevsakdanja natura. Iskala sem nečesa posebnega, nečesa izrednega. In nekega dne — me je usoda seznanila z bogatim starcem. General je bil... Razumite me, žrtvovala sem samo sebe in se odrekla. Razumeli me boste! Nisem mogla drugače storiti. Mojima roditeljima, bratom in sestram se je od takrat dobro godilo. Mnogo sem potovala in dajala v dobro namene... Toda trpela sem, ostudni, gnusni so mi bili objemi tega generala, čeprav moram priznati, ako naj bom pravična, da je bil njega dni tudi pogumen borec. Toda neizrekljivo sem trpela. V uteho mi je bila le nada, da utegne

starec vsak dan umreti in da potem lahko začnem novo življenje, življenje, ki sem po njem leta in leta koprnela — srečno življenje s svojim ljubimcem...«

Razburjeno se dama popahlja in povzame z žalostnim nasmehom:

»Starec je nekega dne umrl... Zapustil mi je nekaj denarja in svobodo. Zdaj sem lahko pričakovala srečo... Kaj ne, Voldemar? Zdaj je sreča potrkala na moje okno... morala bi ga samo odpreti, a vendar... ne morem, ne morem! Kako lepo bi bilo, če bi zdaj šla k ljubimcu in postala njegova prijateljica, njegova tovarišica... in srečno in mirno ži-

Razbita vaza

Napisal Evgen Molnar

V petem stoletju je frankovski kralj Klodvik razbil v Soissonsu vele-dragoceno vazo. Besede, ki jih je pri tem izrekel, so zaslovene po vsem svetu. Tudi v francoskih šolah uče, kdo je razbil znamenito soissonsno vazo.

Pred nekaj leti je prišel v neko pariško osnovno šolo nadzornik. Hotel je videti, kako poznajo dečki preteklost svoje domovine, in je vprašal učitelja:

»Kdo je najboljši učenec v vašem razredu?«

»Henri Hargue,« je odgovoril šolski nadzornik.

Nadzornik se je obrnil k dečku: »Povej mi, prijatelj: kdo je razbil soissonsno vazo?«

Deček se je zdrznil, zardel do ušes in v zadregi odgovoril:

»Oprostite, gospod nadzornik, jaz že ne!«

Šolski nadzornik je osupnil nad tem odgovorom in poklical učitelja na stran. Učitelj se je prestrašil in zajeceljal:

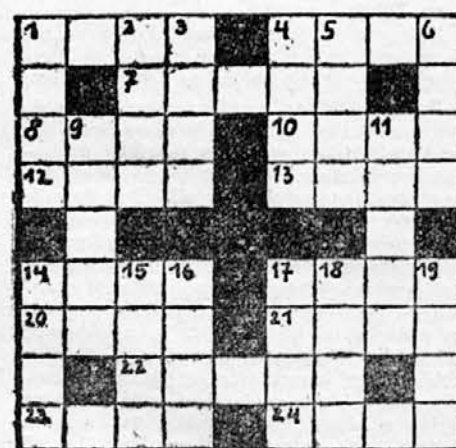
»Lahko vam potrdim, gospod nadzornik, da on res ni tega storil.«

Nadzornik se je raztogotil.

»Čakajte, vam bom že pokazal!« je zavpil, planil iz učilnice, stekel po stopnicah in se odpeljal — naravnost v prosvetno ministrstvo.

V tistih časih je bil na Francoskem prosvetni minister Edouard Herriot.

Križanka števil 14

Pomen besed

Vodoravno: 1. ograja, 4. sprehajališče, 7. cerkvena pesem, 8. mesto v Belgiji, 10. zemlja, 12. južnoafriška rastlina, 13. teža zaboja, 14. italijanski vojskovodja, 17. azijska reka, 20. gorovje

vela z njim. Toda svet je grd, Volde-mar! Tako nesrečna sem, ljubi prijatelj! Zakaj napoti mi je ovira, ki mi ne da, da uživam svojo srečo. Kolikšno gorje, da moram to vedeti, kolikšno gorje!«

»Kakšna ovira? Kaj vam je napoti? Povejte! Kaj je?«

»Neki drug bogat starec...«

Zali obraz mlade dame je skrit za pahljačo. Pisatelj se z vzdihom pogrezne v globokoumno razmišljanje. Črte njegovega obraza razodevajo poznavalca ljudi in psihologa. Lokomotiva sika in hrope in zahaja joče solnce meče svojo rdečo svetlobo na zavese na oknih.

Nadzornika je takoj sprejel.

»Nu, kaj vam pa je, da ste tako razburjeni?« je s smehom vprašal bledega pedagoga.

»O, ekscelenc...« je začel razburjeno nadzornik. »Pomislite: pravkar sem bil na inspekciji v šoli in vprašam najboljšega učenca v razredu, kdo je razbil soissonsno vazo. Odgovori mi, da on tega ni storil. Obrnem se na učitelja, pa mi pove: Res je, deček ni razbil vaze... Kaj rečete na to, ekscelenc?... Ali ni strašno? Takšen pouk imamo v naših šolah!«

Herriot je malomarno segel v žep, potegnil denarnico, vzel iz nje bankovec za sto frankov in ljudomilo dejal:

»Oh, ali je vredno delati takšen halo zaradi razbite vaze? Evo vam sto frankov, pa jo plačajte!« — in je stisnil okamenelomu nadzorniku bankovec v roko.

Nadzornik je ves poparjen odšel iz ministroyega kabineta.

Na stopnicah je srečal sekcijkega svetnika, ki je bil še pred nekaj meseci Herriotov zasebni tajnik. Nadzornik mu je začel ogorčeno pripovedovati o pripetljaju v šoli in kako je učeni Herriot uredil ta skandal. Sekcijski svetnik je dobrodušno potrepel nadzornika po ramenu in ga potolažil:

»Dragi prijatelj, če vam je Herriot dal sto frankov, potem je prav gotovo sam razbil soissonsno vazo. To mi lahko mirne vesti verjamete...«

v Južni Ameriki, 21. žensko ime, 22. gora na Grškem, 23. žensko ime, 24. del človeškega telesa.

Navpično: 1. madež, 2. del sobe, 3. veznik, 4. zaseda, 5. Edisonovo očeto ime, 6. spleteni lasje, 9. moško ime, 11. kraj na Slavoskem, 14. časovni prislov, 15. prvi človek, 16. reka v Jugoslaviji, 17. bog ljubezni, 18. hrana, 19. poškodba.

Rešitev križanke števil 13

Vodoravno, po vrsti: oje, as, bp, prevrat, ahil, orel, t, z, a, e, atos, asta, ontario, av, et, les.

Najnovejša škotska

»Danes sem dobil pismo od svojega brata,« pripoveduje McCormick ves vesel. »Od brata, ki že dvajset let nisem imel glasu o njem.«

»Kaj vam pa piše?«

»Nimam pojma. Na pismu je bilo premalo znamk in bi bil moral plačati kazen, pa ga rajši nisem sprejel.«

GROF MONTE-CRISTO

Nadaljevanje s 3. strani

mesto, ki ga je grof Morcerf zavzemal v pariški družbi.

Gospa Danglarsova, ki so jo nedavni dogodki še zmeraj vznemirjali, se ni mogla odločiti, da bi se odzvala povabilu na ples. Ko se je zjutraj tistega dne peljala na sprehod, je srečala gospoda Villeforta.

»Saj pojedete tudi vi na ples k Morcerfovom?« jo je vprašal kraljevski prokurator, ko jo je spoštljivo pozdravil.

»Ne,« je odgovorila baronica. »Nič dobro se ne počutim.«

»To ni prav,« je menil Villefort s pomenljivim pogledom. »Prav bi bilo, če bi vas tam videli.«

»Mislite? Nu, potem pa pridem.«

Baronica je držala besedo in prišla. Njen prihod je bil dogodek; gospa Danglarsova ni blestela samo s svojo lepoto, ampak skoraj še bolj s svojim dragocenim nakitom.

Grofica pošlje baronici Alberta naproti. Mladi mož se ji prikloni in ji po pozdravu ponudi roko, da jo spremi na njen prostor. Tedaj se Albert vprašujoče ozre naokoli.

»Aha, moja hčer iščete?« se nasmehne baronica.

»Ugenili, milostljivi! Pa vendar niste bili tako okrutni, da je ne bi bili vzeli s seboj?«

»Pomirite se; Evgenija je srečala gospodično Villefortovo in se zamotila z njo. Glejte, tamle prihajata v belih toaletah, ena s šopkom kamelij, druga s spominčicami v nedrju. Toda... oprostite... ali nocoj ne bo grofa Monte-Crista?«

»Sedemnajst!« vzklikne Albert.

»Ne razumem vas!...«

»Hotel sem reči,« se zasmije Albert, »da ste že sedemnajsti, ki me to vpraša. Grof je res lahko ponosen... moram mu čestitati.«

»Ali mar vsakomur tako odgovorite kakor meni?«

»Saj res, nisem vam še odgovoril. Pomirite se, milostljivi, sreča nam je mila, imeli ga bomo v svoji sredi.«

»Zdaj me pa pustite in hitite pozdravljat gospo Villefortovo, ki že komaj čaka, da bi mogla z vami govoriti.«

Albert se prikloni in odhiti h gospe Villefortovi. Žena kraljevskega prokuratorja odpre usta, še preden je bil mladi grof pri njej.

»Stavim,« vzklikne Albert, ne da bi ji dal izpregovoriti, »stavim, da vem, kaj hočete reči!«

»Res? Nu, da slišim!« se zasmije Villefortova žena.

»Hoteli ste me vprašati, ali je grof Monte-Cristo že prišel in ali sploh pride.«

»Ne, ta trenutek nisem mislila nanj. Hotela sem vas vprašati, ali ste dobili kakšen glas od gospoda Franca.«

v 24 URAN

barva, pisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
L J U B L J A N A

»Da, včeraj; piše mi, da odpotuje hkratu s pismom.«
»Prav. Nu... in grof?«
»Ne skrbite, tudi on pride.«
»Ali veste, da ni njegovo ime Monte-Cristo?«

»Ne, tega nisem vedel.«
»Monte-Cristo je ime nekega otoka; on sam je pa z Malte doma.«

»Že mogoče.«
»Sin je nekega ladjedelca.«
»Bogme, milostljiva, to bi morali povedati na glas, napravili bi senzacijo.«

»Služil je v Indiji, v Tesaliji ima velik srebrov rudnik, v Pariz je pa prišel, da napravi v Auteuilu zdravilišče z mineralno vodo.«

»Vraga, to so pa zanimive novice! Ali mi dovolite, da jih razglasim?«

»Zakaj ne! Prosim vas samo, ne preveč naenkrat! Tudi ne smete povedati, da ste jih od mene izvedeli.«

»Zakaj?«
»Ker so skrivnost policije.«
»Tedaj izvirajo...«

»Od prefekta. Tolikšno grofov razkošje — razumeli boste — je Pariz vrglo s tira in policija se je morala informirati, kako in kaj.«

»Imenitno! Manjkalo bi le še, da bi grofa aretirali kot postopar, češ da je prebogati.«

»O, prav lahko bi bil to doživel, če ne bi bile informacije o njem tako ugodne.«

»Ubog grof! In najbrže niti ne služi, v kakšni nevarnosti je bil?«
»Sodim, da ne.«

»Potem je pa krščanska dolžnost, da ga o tem obvestim. Takoj ko pride, bom to storil...«

Takrat se približa lep, mlad mož z živahnimi očmi, črnimi lasmi in skrbno prirezanimi brki in se prikloni pred gospo Villefortovo. Albert mu seže v roko:

»Milostljiva, čast mi je predstaviti vam gospoda Maksimilijana Morrela, stolnika pri spahijih, enega naših najboljših in najhrabrejših častnikov.«

»Gospoda sem imela že priliko videti v Auteuilu pri grofu Monte-Cristu,« odgovori zelo hladno gospa Villefortova in se obrne drugam.

Ta odgovor, še bolj pa njegov ton, sta ubogemu Morrelu stisnila srce. Toda zato je dobil plačilo, ki ga je bogato odškodovalo za nezasluženo krivico: ko se je obrnil, je uzrl zraven vrat dekle, ki je upiralo vanj svoje velike sinje oči. Ko sta se njuna pogleda srečala, je deklica počasi pritisnila na usta šopek spominčic.

Ta pozdrav je Morrel tako dobro razumel, da je vzel iz žepa robec in ga pobožno dvignil k ustom. In ljubeči bilji sta se pod navidezno odrevenelostjo svojih obrazov tako sirmo zagledali drugo v drugo, da sta za nekaj trenutkov pozabili ves svet okoli sebe.

Kdo ve, kako dolgo bi bila tako ostala, da ni prav takrat vstopil Monte-Cristo.

Rekli smo že, da je grof povsod, kamor je prišel, zbujal splošno pozornost. Ne s svojim brezhibno ukrojenim, a preprostim frakom, ne s svojim belim telovnikom ne elegantnimi hlačami —

Se nadaljuje na 6. strani v 4. stolpcu

Intervju o poljubljanju

»Filmski poljubi so poslovna stvar, zato tudi niso za užitek,« pravi Silviya Sidneyeva

Pogosto je že kdo napisal, da žive filmske zvezde v zlatih kletkah, toda resničneje bi moral reči, da žive v steklenih kletkah, kajti zidovi njihovih prijaznih hiš so prozorni... Več ko 300 filmskih reporterjev in časnikarjev iz vseh vetrov stanuje stalno v Hollywoodu in ta »svojat« ima več ko 600 oči in več ko 600 ušes in njihovi pomočniki in posredovalci, zvečine pomožno osebje v ateljejih, garderobah, restavracijah, nočnih klubih in celo v zasebnih stanovanjih filmskih

zvezd, imajo še najmanj dvakrat toliko zdravilnih oči in dvakrat toliko tenkih ušes. Vse te oči iščejo senzacija, vsa ta ušesa prisluškujejo utripu filmskega življenja. Vsako malenkost zavohajo, sleherni intimnost poznajo! In zanimivih malenkosti in intimnosti je ves »Hollywood poln; podnevi in ponoči.

Ali poznate Silviyo Sidneyevo? Prav takšna, kakor je v filmih, je tudi v življenju. Zlato srce in nežna duša

Hollywoodčani kar prežijo na te množične intimne in najintimnejše »senzacije« filmskih zvezd in jih požirajo z nasladi ter se oblikujejo kakor mačka pri mastni pečenki. Kljub svetovni gospodarski krizi in kljub depresiji se zdi, da Hollywood nima hušjih skrbi. Blagor mu!

Pred kratkim so dovršili v Paramountu ateljejih v Hollywoodu film »Jennie Gerhardt« po romanu slavnega Teodorja Dreiserja. Glavno vlogo igra Silviya Sidneyeva. V Hollywoodu je bila »super« svečana premiera tega filma. Silviya Sidneyeva je spet znova očarala gledalce; srca so se jim kar solzila. Toda Silviya ne osvaja kakor ostale zvezde, zgolj s svojim »sex-appealom«, ona začara gledalce s svojim izrednim talentom. Njeni nešteti oboževalci se klanjajo nemo njenemu znanju, spoštujejo jo kot veliko umetnico, saj ni plehka ne pikantna operetna igralka, temveč tragedka velikega formata.

Spomnimo se »Madame Butterfly« in »Ameriške tragedije«. Za junakinje Teodorja Dreiserja je kakor ustvarjena, sicer

je pa v zasebnem življenju preprosta in skromna. Edino ona je med Hollywoodčani izjema. O njenem zasebnem življenju ne ve nihče ničesar slabega ali pikantnega; nobeno uho še ni slišalo in nobeno oko še ni videlo niti najmanjše nespodobnosti pri tej igralki.

Neki hollywoodski časnikar je obiskal skromno Silviyo Sidneyevo ter jo intervjujal o poljubih, ki jih je v Paramountovem filmu »Jennie Gerhardt« dala svojemu partnerju Donaldu Cooku.

Silviya je brez zadrege odgovorila: »Če mi verujete ali ne, filmski poljubi prav nič ne razvnamejo igralske dvojice, čeprav je videti njun poljub na platnu še tako strasen, še tako vroč in iskren.

»Jennie Gerhardt« je visoka pesem polnega vdajanja ženske moškemu, pesem, ki zveni časih ubrano, časih pa obupno žalostno. Seveda je potlej neohodno potrebno, da pokaže filmska ljubica Jennie v vsej svoji ljubezni do Lesterja Kana strast in vdanost. Toda, dragi gospod, poljubi Jennie Gerhardt niso poljubi Silviye Sidneyeve! Náme osebnost nimajo ljubavni prizori v filmu niti najmanjša vpliva, ker se zmerom nehoti zavedam, da so del moje vloge, čeprav se globoko vživim vanjo. Vso svojo strast in vso svojo nežnost pripisuje torej moji vlogi, nikakor pa ne na račun mojega partnerja.«

Časnikar ni bil nič zadovoljen s tem odgovorom, zato je povprašal še Silviyinega partnerja Donalda Cooka:

»Odkar igram na odru in pri filmu, sem menjal že 200 partnerk. Zdaj pa samo pomislite, kakšna uboga para bi bil, če bi se bil zaljubil vsaj v vsako deseto! Izmed vseh dve sto tovarišic mi je bilo, odkrito povem, nesimpatičnih samo pet — toda med njimi, Bog varuj, ni lepa Silviya Sidneyeva — in moji poljubi v filmu »Jennie Gerhardt« niso bili čisto vodeni...«

Jan Kiepura in Marta Eggert filmata drugi angleški film iz Sheperds-Busha

London, septembra.

Zaradi velikega uspeha premiere Kiepurovega filma »My song for you« (Pesem za tebe) v »Prince Edward Theatre« v Londonu se je filmska družba Gaumont-British odločila, da bo še drugi Kiepurov film vrtela v angleščini. Film »Moje srce te kliče« bo imel angleški naslov »My Heart is Calling«. Filmanje prične družba te dni. Glavno žensko vlogo bo igrala Marta Eggert. Za režiserja so izbrali Carmina Gallona, ki je vprizoril isti film v nemščini.

„Bosanci“

Filmska družba Boser, ki ima sedež v Parizu in na Dunaju, je pričela minuli mesec vrteti film »Bosenci« ali »Bosenska rapsodija«.

Znano je, da je Kemal v Turčiji prepovedal turban in feredže; zato je Turčija izgubila svoj jutroviski značaj. Prav zaradi tega se je ta mednarodna filmska družba odločila, da filma prizore na prostem pri nas, ki nismo muslimanom prav nič okrnili njihovih običajev ne navad.

Film vrtijo po večini v Sarajevu. Glavne vloge so poverjene igralcem, ki jih dobro pozna naše občinstvo: Gustavu Fröhlichu, Brigiti Helmovi in Atili Hörbigerju.

V filmu bo več naravnih prizorov iz življenja bošenskega kmeta, to nam je pa poročstvo, da bo film res zanimiv. Režir ga Gustav Fröhlich sam. Čez dva ali tri mesece bo film dodelan. Upajmo, da bodo naši domači zastopniki dovolj podjetni in nam bodo nabavili kopije takoj iz »prve roke«.

Poljaki filmajo v Jugoslaviji

Filmska skupina Poljakov, »Gulanickie« iz Varšave, o kateri smo že poročali, je minuli mesec filmala v Sarajevu. Poljaki so fotografirali več prizorov, ki se odigravajo v naših krajih med našimi ljudmi. V Sarajevu je bilo seveda zanimanje za filmanje od sile veliko. Ljudje so na vseh koncih in krajih prodajali radovednost, zlasti pri filmanju prizorov v »Šabanovi kafani«.

Poljaki so filmali tudi v Dubrovniku, Mostarju in Jablanici.

Izvedeli smo, da bo film kmalu dovršen in da pride s Poljskega takoj k nam.

„Vožnja v mladost“ odgojena

Filmanje »Vožnje v mladost« z Liano Haid in Hermannom Thimigom v režiji Karla Lamača so morali preložiti na kasneje.

V »Saschevi« ateljejih na Sieveringu pri Dunaju bodo prej dovršili veseloigr »Skok v blaženstvo«, ki jo vprizori Fritz Schulz.

Največji denarni uspehi velikih filmov

Ameriški časniki so priobčili statistike, ki kažejo, kateri velfilmi so v poslednjih desetih letih dosegli največje denarne uspehe.

Prvi, za začetek prav dobro izdelani zvočni film »Singing Fool«, ki smo ga slišali tudi pri nas, je napolnil blagajne Warnerjevega filmskega koncerna s petimi milijoni dolarjev.

Odsihdod ni imel noben film več tolikšnega gmojnega uspeha; med tem se je namreč tudi kriza začela.

Tudi v dobi nemega filma ni dosegla nobena filmska družba tolikšnih dobičkov. Največ so zaslužili s »Štirimi jezdec Apokalipse«, ta film je vrgel svojih 4 in pol milijona dolarjev. »Ben Hur« je pa nesel Metro-filmu skupno 4 milijone dolarjev.

Lilian Harvey ostane v Hollywoodu

Ljudje so pripovedovali, da bo Lilian Harvey odpovedala Foxu in bo sprejela nov angažman pri neki drugi ameriški družbi, ali se bo pa vrnila v Evropo.

Resnici na ljubo obveščamo naše bralce, da ostane Lilian Harvey še nadalje pri Foxu in je celo podpisala pogodbo za tri nove filme. Prvega izmed teh, »Serenado«, že filmajo.

Kakršno me želiš

Po istoimenski gledališki igri Luigija Pirandella je priredil Metro-Goldwyn-Mayer film »Kakršno me želiš«. Glavni vlogi igra Greta Garbo in Erich pl. Stroheim. Greta Garbo igra vlogo budimpeštanske plesalke, ki je bila nekoč žena bogatega grajščaka, a je pri neki nesreči zgubila spomin.

Dejanje je zanimivo in zelo dramatično. Tudi vloga plesalke Jare daje Greti Garbo dovolj prilike, da pokaže vso svojo veliko umetnost.

Luigi Pirandello je videl film pri poskusni predstavi in je dejal:

»Videl sem film »Kakršno me želiš«, ki ga je Metro-Goldwyn posnel po moji igri. Film me ni samo zadovoljil, temveč celó navdušil. Filmska vprizoritev se popolnoma ujema z mojim občutjem. Greta Garbo je pa spet znova dokazala, da je najpopolnejša dramska igralka na svetu.«

Poravnajte naročnino!

Kaj Američani beró. Edward Weeks, izdajatelj ameriškega obzornika »Atlantic Monthly«, je sestavil pregled tistih lepovslovnih del, ki so jih v USA od leta 1875 dalje največ prodali. Naštel jih je vsega skupaj 65. Mnogo je med njimi nam popolnoma neznanih, precej drugih je pa tudi v Ameriki danes že pozabljenih. Zato navajamo samo deset del, ki jih dobro pozna tudi Evropa. (Prva številka pove, kdaj je knjiga izšla, na koncu je pa številko do danes prodanih izvodov.)

1875	Mark Twain, »Tom Sawyer«	1.500.000
1880	Wallace, »Ben Hur«	1.950.000
1884	Mark Twain, »Huckleberry Finn«	1.000.000
1894	Stevenson, »Treasure Island« (Otok zakladov)	1.000.000
1894	Du Maurier, »Trilby«	1.000.000
1899	Sheldon, »In His Steps« (Po njegovih stopinjah)	8.000.000
1917	Jack London, »The Call of the Wild« (Klic divjine)	1.412.000
1920	Sinclair Lewis, »Main Street« (Glavna cesta)	546.000
1926	H. G. Wells, »Outline of History« (Obriš svetovne zgodovine)	1.200.000
1927	Lindbergh, »We« (Mi)	594.000

Umetna svila iz bombaža. Te dni smo brali v časnikih, da so kemiki našli nov način izdelovanja umetne svile. Pravijo, da je treba samo bombaž na svojevrsten način (kakšen, ne vemo) preparirati, pa nastane iz njega — umetna svila. Upajmo, da ne gre za »raro«. Bombažna umetna svila bi bila dosti cenejša od sedanje, tako da bi jo tudi ubožnejši sloji lahko kupovali.

Najvišjega človeka sveta so našli na Kitajskem, v deželi majhnih ljudi. Visok je 274 centimetrov in star 29 let. Doma je s Koreje.

Medved v cerkvi. Župnik v madžarskem mestu Cikseredi je imel doma medveda. Ondan se je zverina odrgala z verige in jo mahnila v cerkev, kjer je župnik ravno pridigoval. Prestrašeni verniki so se stisnili v klopi, medved jo je pa ubral naravnost na prižnico k svojemu gospodarju. Župnik je moral pridigo prekiniti, da je medveda spravil iz cerkve. Krotka žival ni nikomur nič napravila.

Za sladkorno bolezen so odkrili novo zdravilo. Dognali so namreč, da se diabetik zelo popravi, če pije sladno kavo. Učinek se pokaže baje že čez teden dni rednega uživanja te nedolžne pijače.

Sovjetska Rusija je postala članica Zveze narodov. Doslej so boljševiki to ustanovo odklanjali in ona nje; njihov prihod v Zenevo je nov dokaz, da se svet vrti in politika z njim.

50 let poteče letos, kar je stekla prva železnica v Srbiji. V Beogradu se vrše te dni proslave polstoletnega jubileja.

V drugo so letos rodila jagode v gozdovih okoli Golubca v Srbiji. Praznovni kmetje vidijo v tem slab znak.

Z Dunaja v Budimpešto se bodo lahko vozili s tramvajem. Ta teden bo tramvaj stekel z Dunaja do madžarske meje, drugi mesec se pa začne reden promet na vsej progí med obema prestolnicama.

Kvalifikacijske tekme za jugoslovansko nogometno prvenstvo dozorevajo. V nedeljo je ljubljansko Primorje doseglo s Haškom v Zagrebu neodločen rezultat 4:4 in si priborilo vstop v ligo. Med drugimi rezultati je najbolj nevsakdanji splitski: Hajduk je odpravil sarajevsko Slavijo s 14:0! Vzlic temu mu manjka ena točka, da bi prišel v ligo; moral se bo zanj šele kvalificirati z ožjim tekmovanjem z zagrebškim Gradjanskim, ljubljansko Ilirijo ali pa zagrebškimi železničarji. Definitivno so doslej v ligi: BSK in Jugoslavija (Beograd), sarajevska in osiješka Slavija, Hašk (Zagreb) in Primorje.

Tragedije
v senci prestolov

Ljubezenski roman

avstrijskega nadvojvode

Johana Salvatorja

Bela vrana na avstrijskem dvoru: romantični nadvojvoda, ki se navdušuje za revolucionarne ideje in ljubi pustolovščine

Po zapiskih nadvojvodovega komornika

III.*

Milly Stübel ji je bilo ime. Nadvojvoda jo je poznal še z Dunaja; tam jo je večkrat videl v gledališču. Toda ko jo je prvič srečal v gozdu, v kmetijski obleki, je ni spoznal. Tudi ona ni prvi mah spoznala nadvojvode. Poznala ga je drugačnega — v huzarski uniformi.

Ko sta začela govoriti, jo je nadvojvoda kar zaverovano gledal. Nežna zagorelost njene polti se ji je lepo podala. Njen smehlaj ga je očaral in njeni zobje so se lesketali ko biseri. Najbolj so ga pa uklenile njene oči, iz katerih mu je kakor iz zrcala zrla nasproti njena nedoteknjena duša. Tudi njen topli glas ga je omamnil. Nadvojvoda se je pri priči zaljubil.

In začelo se je zanj novo življenje, čisto drugačno od prejšnjega. Tudi prej je srečaval ženske, ki so mu zmešale čute kakor težka vina, toda občutek največje blaženosti, ki ga je zdaj doživljal, mu je bil dotlej neznan.

Srečavala sta se vsak dan v gozdu, kjer je gosto listje varovalo njuno skrivnost. Nekega dne je pa nadvojvoda na pol za šalo dejal:

»Rad bi vam ponudil vlogo, kakršne še nikoli niste igrali...«

Milly ga je radovedno pogledala: »Ali hočete mar postati gledališki ravnatelj?«

Skrivnostno se je nasmehnil.

»Mogoče bom res še moral postati kaj takega, toda vloga, ki bi vam jo predlagal, ni za gledališče. To je vloga žene — prave zakonske žene!«

Milly je od začudenja napravila velike oči.

Tedaj ji je nadvojvoda začel nekam v zadregi razlagati. Predlagal ji je, naj bi nekaj časa — denimo, za dva meseca — igrala vlogo ljubeče in nežne zakonske žene. V tem sme videti nekaj angažman. Saj je vendar igralka in čim težja je vloga, tem zanimivejša je igra! Mogoče se bosta po končani predstavi, ki naj bi trajala dva meseca, razšla, mogoče pa tudi —

Ni dogovoril. Skočila mu je v besedo:

»Vloga mi je všeč.«

Kakor v šali je povzel:

»Moj predlog se vam ne sme zdeti čuden. Takšne kratkotrajne zakone na Japonskem na primer že dolgo poznajo med gejšami in evropskimi pomorščaki.«

Prav tako resno kakor prvič je odgovorila:

»Obljubim vam, da bom svojo vlogo tako igrala, kakor nisem še nobene. Pripravljena sem položiti vanjo vso svojo dušo in vse svoje sposobnosti. Potrudila se bom, da vam dam doživeti vse radosti družinskega življenja, kolikor jih le je.«

»Toda...« Prekinil se je, nato je pa s prisiljenim nasmehom nadaljeval: »Toda vsak angažman je treba plačati...«

* Gl. štev. 36 in 37.

»O tem ne bova govorila. Najboljše plačilo mi je zavest, da sem dobro odigrala svojo vlogo.«

»Tedad pristanete?«

»Popolnoma!«

Pogledal je na svojo uro.

»Zdaj je dvanajst. Natanko čez dva meseca ob dvanajstih opoldne — —«

»— najin dogovor poteče!«

Veselo sta se zasmejala. Dogovor so jima je zdel zelo originalen in zanimiv...

Prvič v svojem življenju se je čutil nadvojvoda Johan Salvator popolnoma srečnega. Milly Stübel mu je posvečala toliko skrbi, pozornosti in nežnosti, kakor je zmožna le resnično ljubeča žena.

Časih je pa njegovo srečo skalila misel: ali ga Milly tudi resnično ljubi? Morda je vse to, kar ima za ljubezen, samo igra? Saj je nadarjena igralka...

Toda takšne misli je vselej takoj pregnal. O, ne, ne, tako človek ne igra! Če bi bila vsa njena nežnost zgolj pretvara — ne, to bi bilo preveč kruto, preveč strašno!

Dva meseca sta minila kakor en sam prelesten trenutek...

Nekega dopoldne je stopil nadvojvoda v Millyno sobo in jo zalotil, ko je spravljala svoje reči v kovčege.

»Ali misliš odpotovati?« je začuden vprašal.

Smeje se je odgovorila:

»Danes smo vendar 21. avgusta...«

Ni razumel. Morala mu je pojasniti: danes je ravno dva meseca, kar sta sklenila pogodbo. Še pol ure, in predstava bo konec...

Veselo se je zasmel, jo objel in poljubil:

»Kaj vendar blebečeš! Jaz sem najin dogovor že čisto pozabil!«

Izvila se mu je iz objema.

»Jaz pa še ne...«

Nadvojvoda se je zdajci zresnil.

»Nikamor ne pojdeš. Pri meni ostaneš!«

Milly je hotela nekaj reči, toda ustnice so ji začele drgetati. Obrnila se je proč in se sklonila nad kovčgom. Nerazumljiv nemir mu je legel v srce, da jo je zgrabil za roko in ji pogledal v oči.

»Tak je bilo vse to... tvoja ljubezen, tvoja nežnost, tvoja skrb in ljubeznivost — samo teater?«

Glas se mu je tresel od razburjenja. Hripavo in tako tuje ji je zvenel. Milly se je prisiljeno nasmehnila:

»Menda! Saj sem vendar igralka! In zdi se mi, da svoje vloge nisem ravno slabo igrala...«

Nadvojvoda je še krčeviteje stisnil njeno roko, da je od bolečine vzviknila. Obupano je zavpil:

»A potem je bilo to, kar sem imel za ljubezen — —«

Ves strí in strašen hkratu je bil tisto minuto. Nenadoma je potegnil Milly za roko in ji vprašujoče pogledal v obraz.

Se nadaljuje v prihodnji številki.

GROF MONTE-CRISTO

Nadaljevanje s 5. strani

ne: njegovi črni kodraši lasje, njegova skrivnostna bledica, njegov mirni, vase zaprti obraz, njegove globoke, otožne oči in čudovito fino oblikovana usta, ki so znala toli mrzlo izraziti nepristopen prezir: vse to je bilo tisto, kar je vprav magnetsko obračalo poglede nanj.

O, saj so bili med gosti še lepši možje, a nihče ni bil tako svojevrsten kakor on. Vse na njem je imelo svojo ceno, zakaj velike misli, ki se je z njimi neprestano ukvarjal, so podelile črtam njegovega obraza in sleherni njegovi kretnji nepopisno izrazljivost, odločnost in smotrenost.

Tako so se vsi pogledi uprli vanj, ko je stopil proti gospe Morcerfovi, ki je stala pred kaminom in ga zagledala v ogle dalu nasproti vratom. S prijaznim nasmehom se je obrnila k njemu ravno v trenutku, ko se je globoko priklonil pred njo.

Gotovo je mislila, da jo bo grof ogovoril; gotovo je tudi grof mislil, da bo ona prva izpregovorila. Tako sta stala nekaj trenutkov brez besed. Potem se je obrnil k Albertu, ki je z iztegnjenimi rokami hitel proti njemu.

»Ali ste videli mojo mater?« vpraša Albert.

»Pravkar sem jo imel čast pozdraviti,« odvrne grof. »Toda vašega očeta ne vidim nikjer.«

»Vidite, tamle stoji v družbi slavnih politikov.«

»Saj res! Ti gospodje, pravite, so slavni politiki? Kdo bi si mislil!«

Takrat začuti Morcerf, da ga je nekdo potprepljal po ramenu.

»Ah, vi ste, gospod baron!« vzkligne.

»Zakaj me imenujete barona?« odvrne Danglars. »Saj dobro veste, da mi ni do tega naslova. Pri vas, gospod grof, je menda drugače — ne?«

»Kajpada!« se zasmee Albert. »Zakaj če ne bi bil grof, bi ne bil nič, vi pa lahko mirne vesti žrtvujete svoj baronski naslov, a boste še zmeraj milijonar.«

»To se mi zdi pri nas še najtehtnejši naslov,« meni Danglars z nasmehom.

»Na žalost,« se tedaj oglasi Monte-Cristo, »na žalost človek ne more biti milijonar do smrti, kakor je kdo baron, francoski pèr ali član Akademije. Dokaz sta frankfurtska milijonarja Frank in Pullman, ki sta te dni prišla na kant.«

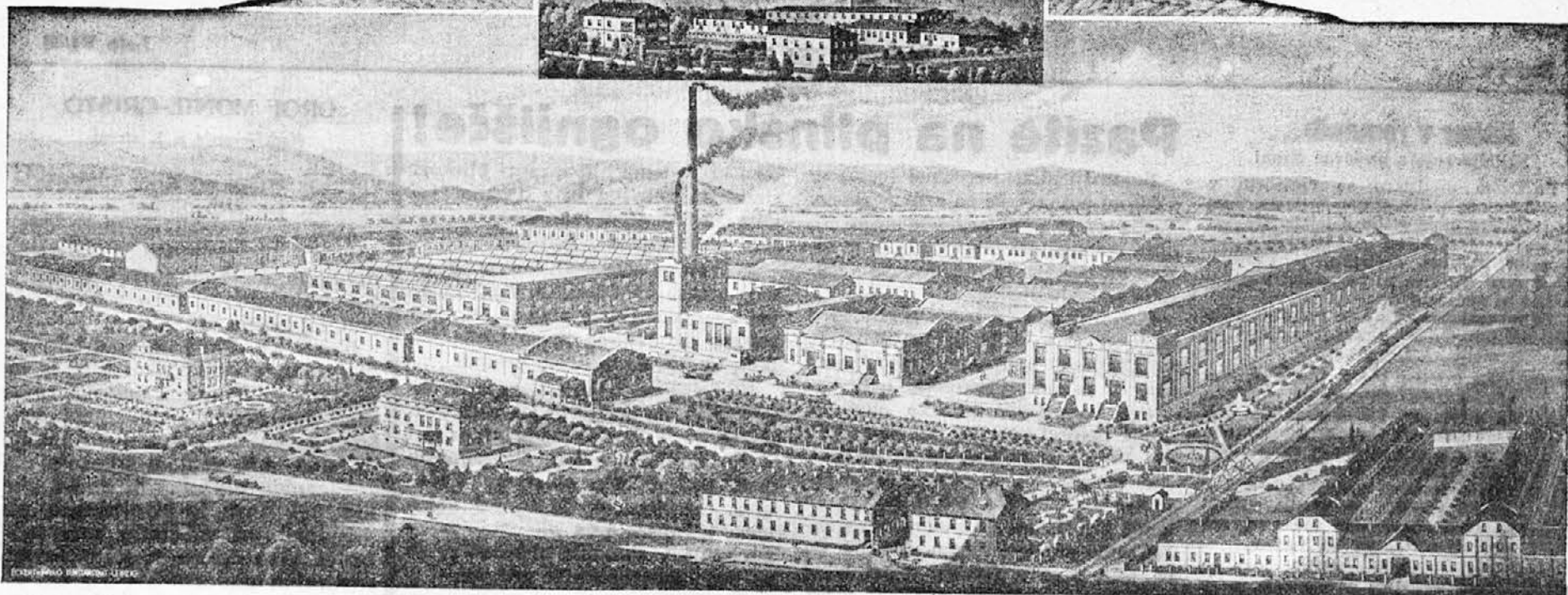
»Res?« prebledi Danglars.

»Ravno danes mi je sel prinesel to novico. Imel sem pri njima skoraj cel milijon, a ker sem še o pravem času dobil stvar na uho, sem že prejšnji mesec potegnil denar nazaj.«

»Moj Bog!« vzkligne Danglars. »In jaz imam od njiju dobiti 200 tisoč frankov!«

»Zdaj torej veste, da so vredni komaj pet od sto.«

»Pst!« šepne Danglars. »Ne govorite tega na glas... posebno ne vpríčo Cavalcantijevega sina.« S temi besedami se baron obrne in smehlja je pozdravi mladega moža.

Morcerf je bil že prej pustil grofa in se vrnil k materi; tako je Monte-Cristo ostal sam.

Vročina je postajala čedalje hujša. Po dvoranah so hodili lakeji in ponujali sadje in sladoled. Monte-Cristo si je otrl znoj, ki mu je lil po obrazu; toda ko je prišel strežaj mimo njega, ni vzel nikakega okrepčila.

Gospa Morcerfova ni niti trenutek izpustila Monte-Crista iz oči. Tako je tudi videla, da se grof ni doteknil ne sadja ne sladoleda.

»Albert«, pravi svojemu sinu, »ali si opazil, da grof ne mara pri Morcerfovih ničesar užiti?«

»Sem, mati; a pri meni je vendarle zajtrkoval.«

»Pri tebi ni pri tvojem očetu,« zamrmra Mercedes. »Že ves čas, kar je tu, ga opazujem.«

»In?«

»Se ničesar se ni doteknil.«

»Grof je pri jedi zelo zmeren.«

Mercedes se žalostno nasmehne.

»Stopi k njemu, sin moj, in kadar pride mimo strežaj, ga pregovori, da bo kaj vzel.«

»Zakaj, mati?«

»Ker mi boš s tem ustregel.«

Albert poljubi materi roko in se pridruži grofu.

Kmalu prinese lakej okrepčila. Albert vzame sladoled in ga sam ponudi grofu; toda grof ga prijazno, a odločno odkloni. Mladi mož se vrne k materi; grofica je bila zelo bleda.

»Ali si videl?« reče žalostno.

»Spet ni ničesar vzel.«

»Zakaj vam to dela toliko skrbi?«

»Saj veš, Albert, ženske smo časi čudne. Tako vesela bi bila, če bi grof kaj pri meni použil, pa čeprav samo krheli jabolka. Ali mu nemara francoska hrana ne prija?«

»Ne bi rekel. V Italiji je vse jediti. Najbrže se nocoj ne počuti dobro.«

»Ker je vaje vročega podnebja, bi mislila, da mu vročina ni tako nadležna kakor drugim.«

»Ne verjamem, mati. Tožil mi je, da je strašno vroče, in me

Se nadaljuje na 8. strani v 4. stolpcu.

Naša domača industrija

Vse iz najfinejše volne

Kaj je videl naš urednik v blagovni tovarni Vlade Teokarovića & Co. v Paračnu. Iz kakšnih sirovin se izdelujejo naša najfinejša blaga in kakšne kakovosti so. Vse po geslu: »Dobro in poceni — za vse in vsakogar!« — Naša dolžnost je in v našo korist, če podpiramo to našo industrijo

Naša domača industrija je pokazala po svetovni vojni veliko živahnost in z zadovoljstvom smemo ugotoviti, da smo se pri mnogih vrstah blaga osamosvojili od uvoza iz inozemstva. Posebno lepe uspehe vidimo pri domači tekstilni produkciji, zlasti pri umetni svili. Nekoliko slabše je zastopana industrija blaga za obleke. Toda v zvezi temu smemo s ponosom omeniti več tovarn, ki izdelujejo prvovrstno volneno blago, blago, ki po svoji izdelavi prav nič ne zaostaja za najboljšimi inozemskimi blagi. Največje podjetje te vrste je v Paračnu v Srbiji. Ta vprav grandiozna tovarna prvovrstnega volnenega blaga za obleke je last tvrdke Vlada Teokarovića & Co.

Da seznanimo naše bralce z domačo industrijo, si je naš urednik ogledal to največje podjetje v državi. Kakšne vtise je dobil, boste vprašali. Najlepše. Izdelki te tovarne, ustvarjene in zgrajene z izključno domačim kapitalom, smejo tekmuovati z najfinejšimi proizvodi angleške volnene industrije, ne samo po zunanji obliki, nego tudi po kakovosti materiala.

Mnogi med nami niti ne vedo, kakšne panoge industrije že imamo doma. Čeprav sem bil pripravljen na veliko in vzorno tovarno, moram po pravici priznati, da sem našel vse še mnogo lepše in večje, kakor sem si predstavljal. Ko sem si ogledoval ogromne naprave, sem moral dati duška svojemu navdušenju:

»Saj si ne morem predstavljati, da je to v Jugoslaviji,« sem dejal tovarniškemu strokovnjaku, ki me je vodil. »Človek bi mislil, da smo v veliki blagovni tovarni na Angleškem!«

»Na Angleškem?« se je začudil. »Na Angleškem ne boste dobili tako urejene tovarne!«

Tovarna Vlade Teokarovića & Co. v Paračnu je ustanovljena leta 1919. in beleži od leta do leta nove uspehe in nov napredek. Danes ima 1000—1200 delavcev, same domače ljudi. Naša slika najbolje govori o velikosti tega podjetja, ki se je petnajst let vse bolj in bolj širilo in moderniziralo in ki ga smemo s ponosom pokazati vsakemu tujcu. Toda naša javnost, nezaupljiva do vsega, kar je domače, kar je izdelano pri nas z našim trudom in z našimi rokami, ni v tisti meri podpirala in še danes ne podpira te naše industrije, kakor bi morala. Zato je imel lastnik podjetja mnogo truda, preden je svoje blago spravil med ljudi. Danes ko se je mogla javnost prepričati o izborni kakovosti, ko nič več ne dvomi, da so vsa ta blaga izdelana iz najfinejše volne, ko proizvaja tovarna najmodernejša in najokusnejše vzorce — danes je javnost izprevidela svojo zmotu. Mladim in podjetnim, sposobnim in energičnim lastnikom te veličastne tovarne, Vladi, Slavku in Lazi Teokaroviću ter njihove mu bližnjemu rojaku ing. Predragu Nikoliću se je trud obnesel, ker je javnost izprevidela, da je njej sami v korist, če kupuje to domače blago, saj je dobro in poceni. Kako so tovarnarji uspeli, nam pokaže predvsem veličastna tovarna sa-

ma, pa tudi podružnice v vseh večjih mestih Jugoslavije in naposled čedalje bolj naraščajoče število modernih oblek, lepih, okusnih in trajnih, ki so izdelane iz blaga tovarne Vlade Teokarovića. — Takšno podružnico imamo tudi v Ljubljani v Gradišču.

Ta naša največja tovarna blaga zavzema ogromen kompleks 200.000 m². Vsa tovarna s poslopji, modernimi delavskimi stanovanji itd. je obdana z betoniranim zidom. Znotraj pridete na asfaltirano dvorišče z železniškim tirom, na drugi strani vas pa sprejme park s prekrasnimi evetlicami. Par korakov vstran nato zagledate velike tovarniške zgradbe, drugo zraven druge, visoke, dolge, svetle in zelo solidno grajene. V teh zgradbah se marljivo dela, sliši se oglušujoč ropot strojev, znamenje dela in zaposlitve. Naša javnost porablja od dne do dne več najboljšega blaga, izdelanega v tej tovarni; od dne do dne naraščajo naročila, ki prihajajo iz vseh krajev Jugoslavije.

Razen prvovrstnih blag za obleke, ki po svoji kakovosti, vzorcih in trpežnosti ter odlični izdelavi, kakor smo že povedali, uspešno tekmujejo z blagi iz tujih držav, izdeluje Teokarovića tovarna tudi velurje in kangarne v vseh vzorcih. Tudi odeje iz najfinejšega blaga »Merina« dobite tod.

Tovarna je imela doslej v svojih predilnicah za kangarn 20.000 vreten prediva, prav zdaj pa montirajo še 10.000 vreten za izdelovanje fino ščesanega prediva (kangarn angleškega sistema). Z novimi stroji se bo dobivalo predivo za blago, ki bo imelo popolnoma iste odlike kakor najboljša angleška blaga. Razen blaga za obleke izdeluje tovarna tudi predivo za trikotažo in za ročna dela v vseh mogočih kakovostih, kakor »Sport«, »Tenis«, »Kordonet« itd. V posebnem oddelku izdelujejo tudi pri nas že zelo priljubljene in praktične barete v vseh mogočih barvah iz najfinejše avstralske volne »Merine«.

Ko sem prišel v tovarno, me je najbolj zanimal material, iz katerega izdelujejo blago za obleke. Obrnil sem se na svojega mladega in inteligentnega vodiča.

»Ali izdelujete vse izključno samo iz volne, ali pa jo mešate z bombažem?«

»Iz same čiste volne,« mi je odgovoril. »O tem se lahko prepričate: če odkrijete v tovarni le prgišče bombaža, si lahko zastoj izberete blago za obleko.« Nu, obleke se ne bi branil, a kaj ko si je nisem mogel na ta način zaslužiti! Vseeno sem si z zanimanjem ogledoval material, ker sem hotel v interesu naših bralcev, od katerih je gotovo že ta ali oni kupil Teokarovićevo blago, mnogi ga pa še bodo, vse natanko in vestno popisati, kar bom videl. In če si sme človek po mili volji ogledati vso tovarno in vtakniti v vsak kot svoj nos, potem zanj pač ni skrivnosti. Tako sem se zares mogel prepričati, da tovarna vse izdeluje iz najfinejše volne. Sledil sem delovanju tovarne od nakladišča volne pa vse do tišlega trenutka, ko je blago gotovo in ga

v balah odpravijo v skladišče. Nikjer nisem videl nikake druge sirovine kakor samo volno. V skladiščih volne leži zraven domače tudi tuja volna iz Avstralije, južne Amerike in Afrike. To so velike bale po 300—400 kg prvovrstne volne. Tu vidiš »Merino«, »Pubnto«, »Montevideo I., II. in III.«, »Hafred«, »Kombak«, »Grospre« in »Seviot«. Iz skladišča za sirovo volno spravijo volno v pralnice, opremljene z najmodernejšimi stroji; tam volno očistijo. Kapaciteta te pralnice znaša 4000 kg volne na dan; iz tega se najbolje vidi, koliko porabi ta veličastna tovarna vsak dan materiala za svoje izdelke. Ko se volna odcedi, pride po posebnih pripravah v sušilnico, kjer se suši. Človek vzame kar z zadovoljstvom v roke to kakor sneg belo in ko vato mehko volno. Tako očiščena volna se v predilnici prede, nato pa barva.

Prav tako živahno in nič manj zanimivo je tudi v veličastnem oddelku, kjer se izdeluje blago za obleke in kjer prihaja z veliko naglico in točnostjo iz strojev prvovrstno blago v vseh mogočih barvah in vzorcih, ki si je s svojo kakovostjo in zmernimi cenami naglo začelo osvajati domača tržišča. Za to blago niti ni potreba posebne reklame, ker se hvali samo. Izdelano je iz najboljših volne, ne mečka se, prožno je in živo. Tisti, ki so že kdaj nosili obleko iz Teokarovićevega blaga, to zelo dobro vedo, drugi se bodo pa gotovo imeli še priložnost o tem prepričati in priti do spoznanja, da so z nezaupljivostjo, ki so jo čutili do izdelkov te domače industrije, delali tovarni krivico, sebi pa škodo.

Še nekaj je treba poudariti. Poleg veličastnih tovarniških poslopij boste opazili tudi moderno delavsko kolonijo. Pač malo tovarnarjev bi vrglo toliko denarja v poslopja, ki služijo za stanovanja delavcem, kakor je storila ta tovarna. Koliko je na tem polju napravila, je najboljši dokaz zadovoljstvo in priznanje delavcev. Z zadovoljnimi so tudi s plačami, prav tako kakor z zdravstvenimi in socialnimi delovnimi pogoji.

Prav tako moderna in higiensko urejena so stanovanja za uradništvo in vse potrebne pritlikline. Tu imajo uradniki na razpolago tovarniški restorani z vso moderno udobnostjo. Tu vidite dolge in svetle jedilnice, dvorano za filmske in gledališke predstave ter dve kopališči s prhami.

Ko odhaja človek iz te ogromne tovarne, največje ne samo v Jugoslaviji, temveč tudi na vsem Balkanu, je vesel, da je kaj takega videl in da lahko vsaj majhno sliko o tem poda široki javnosti. Tovarna za izdelovanje blaga Vlade Teokarovića & Co. v Paračnu je svetel vzor, kako bi moralo biti tudi drugod. Hkratu pa človek začuti tudi potrebo, da odlične izdelke te tvrdke vsakomur kar najtopleje priporoči, če že ne zaradi drugega, vsaj zaradi prvovrstne kakovosti blaga in zaradi tisoč rodbin, ki jim daje ta veličastna tovarna stalno delo in zaslužek. H. K.

»Ideal«

Kongresni trg 3

kemično čiščenje, barvanje in svetlobo

Kakor v romanih...

Nadaljevanje z naslovne strani

Poskusno predstavo so vprizorili v New-Londonu v državi Connecticutu. Tam je premiera silno slabo naletela. Grajali so naslov, časniki so se zaganjali v nemoralno vsebino, občinstvo je psovalo. Toda Mae Westova ni popustila; niti besedice ni spremenila.

Po tej trdi preskušnji so preselili dejanje na newyorško gledališče, »Sex« je bila senzacija za Broadway.

Tri četrtine občinstva so bile navdušene, ena četrtina pa ogorčena do skrajnosti. Prišel se je hud boj. Cerkvene oblasti so protestirale, puritanci in »purgarji« so se zgrajali, a množice desetih tisočev so hotele zmerom znova »uživati« v teatru. Časniki so pretili, kritiki so igro »raztrgali«, toda vsi napori ogorčenih so bili zaman.

Navdušeni ljubitelji spolzkih iger so pripovedovali sosedom in znancem, kako zanimiva in resnična je igra »Sex«, kovali so Mae Westovo v zlato in delali hoté ali nehoté reklamo zanjo. Gledališče je bilo večer za večerom polno. Britanski poslanik je celo vložil pismen protest, kajti dejanje »Sex« se je dogajalo v angleški lukli na otoku Trinidadu. Pa tudi to ni zaleglo. »Sex« je bil celi dve leti stalno na repertoarju.

H koncu je postala prireditelj javen skandal. Oblastva, policija, državna uprava — vsi so prišli gledat, vsi so grbančili čelo — in uživali...

Takratni newyorški župan Jimmy Walker je moral za nekaj dni na dopust. Njegov namestnik je županovo odsotnost izrazil in dosegel pri policiji, da je v zaščito javne morale zapisala »Sex«, »The Captive (Kaznjenska)« in »A Virgin Man« (Deviški možakar) in indeks.

Vsa gledališča, ki so igrala te stvari, so morala spremeniti program.

Mae Westova, njenega managerja in 19 igralcev je pa županov namestnik zaradi javnega pohujšanja vtaknil v zapore.

Devetnajstega aprila 1927 je nastopila Mae Westova svojo kazen v prisilni delavnici na Welfare-Islandu ter plačala 500 dolarjev kazni. To je bila zanj najuspešnejša reklama. Ko je zapustila kaznilnico, je ravnatelj dejal: »Sijajna ženska, velika in nadarjena igralka.«

Toda Mae Westova ni bila nikdar zapletena v kakršnekoli zasebne afe ali skandale. Živela je skromno in moralno.

Précej na to je spisala novo odrsko igro »Diamond Lil« (Lili z demanti) ter dosegla z njo v Newyorku še večje uspehe kakor s »Sexom«. Dejanje se je godilo okoli devetdesetega leta in je bila živa in pisana slika tedanje pravosti. V gledališče je drvelo vse; še »višji krogi« so se pomešali med »navadno rajco«.

Konec prihodnjic

Pazite na plinsko ognjišče!

Najdražji plinski rechaud (rešó) se s časom pokvari, če ga zanemarjamo. Treba ga je torej pravilno negovati, kajti marsikatera gospodinja se je zaradi umazanega in zamašenega gorilnika že hudo opekla.

Sleherj dan je treba gorilnike z žično krtačo očistiti, ker se naberejo v luknjicah, kjer uhaja plin, prah, saje in ostanki prekipelih jedi.

Praden prižgeš plinsko ognjišče, odprti najprej petelina na steni, šele čez nekaj trenutkov, ko je pritisnil plin po gumasti ali žični cevi do petelina na ognjišču, odprti le-tega in takoj prižgi. Jakost plamena reguliraj samo pri ognjiščnem petelinu. Če se plin vžge s pokom, zapri takoj ognjiščnega petelina, počakaj malo, in prižgi še enkrat.

Plin gori pravilno, če je barva plamena popolnoma prozorno modrika, svetla in je središče plamena ostro začrtano (modro zeleno). Plamen, ki hlipa, ugasi takoj, ker smrdi, je sajast in ni dovolj izdaten. Plinski plamen hlipa, če je dotok zraka v gorilnik premočan ali pa preslab. Zvečine so itak gorilniki opremljeni z napravo za zračenje, s katero poljubno dovajamo ali zapremo zrak. Če je naprava za zračenje v redu in pla-

men kljub temu hlipa, zapri plin pri stenskem petelinu in z drobno žico ali s šivanko očisti luknjico, skozi katero prihaja plin v gorilnik.

Plamen ne sme lizati koncev od zunaj, temveč samo lončeno dno. Kadar jed vre, zmajšamo plamen, ker porabimo manj plina in se vsaka jed bolje skuha, če ni ogenj prehud.

Ko prižigamo rechaud, moramo paziti na to, da gori plin pri vseh luknjicah gorilnikove rozete ali pa pri vseh luknjicah vodoravnih plinskih cevk pod pečnico plinovega štedilnika. Če opazimo, da se pri nekaterih luknjicah plin ne vžge, pihnimo rahlo v sprednje plamenčke, pa se bodo tudi uporniki prižgali.

Pečnico je treba večkrat znotraj očistiti s čistiškimi papirjem, ker postane pri pečenju mastna. Bog varuj, da bi čistili plinski štedilnik s kakšnimi tekočinami.

Lepe dekliške prsi

dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem Eau-de-Lahore. — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

Po ovinkih

Sedela sta na klopi v parku. Luna je sijala. Njej se je zdela priložnost ugodna.

»Peter, ali vidiš luno tam gori?«

»Vidim jo, srček!«

Jacinta iztegne roko proti mesecu.

»Peter, ali vidiš obroč okoli lune?«

»Vidim ga, srček!«

»O Peter, ali mi znaš povedati razliko med luno in mojim prstancem?«

Honorar

Humorist je napisal zloben dovtip o zakonskih ženah.

»Kaj si dobil zanj?« ga vpraša prijatelj.

»Od uprave dvajset Din, od žene pa tri kľofute.«

Izpadanje las in prhljaj

prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

GROF MONTE-CRISTO

Nadaljevanje s 7. strani

vprašal, zakaj so sicer okna odprla, ne pa tudi oknice.»

»Saj res,« vzklikne Mercèdes. »To mi bo najlepša priložnost, da vidim, ali je njegova vzdržnost samo slučajna ali ne.« S temi besedami odide iz salona.

Nekaj trenutkov nato so bile že vse oknice odprte na stečaj in gostom se je odprl čudovit razgled na bajno razsvetljeni vrh. Prav takrat so začeli nositi jedila na mize pod velikim šotorom.

Plesalci, plesalke in godci, pa tudi tihi gosti, ki niso plesali, so vzkliknili od veselega presenečenja, tako dobro je del njihovim razgretim pljučem sveži zrak, ki je udaril v soparne prostore.

Takrat se spet prikaže Mercèdes, še bledejša kakor prej, in krene proti skupini, kjer je bil njen mož.

»Ali ne bi šli rajši na vrh, gospoda?« se obrne h gostom. »Zunaj je zrak mnogo svežejši!«

»O, milostljiva,« se galantno prikloni neki star general. »Same nas podite iz hiše?«

»Naj vam bo,« odvrne Mercèdes, »dala vam bom dober zgled.«

S temi besedami se obrne k Monte-Cristu:

»Bodite tako ljubeznivi, gospod grof, in ponudite mi roko.«

Grof se zdrzne, potem pa pogleda Mercèdi v oči. Le trenutek: toda grofici se je zdelo, kakor bi trajalo sto let, toliko misli je bil Monte-Cristo zli v ta kratki pogled.

Grof ponudi grofici roko. Mercèdes se opre nanjo, ali bolje, dotekne se je s svojo nežno ročico in tako odideta po stopnicah nizdol, sredi med rododendroni in kamelijami.

XIV

Kruh in sol

Gospa Morcerfova se uslavi s svojim spremljevalcem sredi dišečega lipovega drevoreda, ki je držal k rastlinjaku.

»Ali vam ni bilo vroče v salonu, gospod grof?«

»Pač, milostljiva; vaša misel, da ste dali odpreti vrata in oknice, je bila imenitna.«

HUMOR

Ubogi mož!

On: »Ali se še spomnite svoje stare prijateljice Beate? Saj sta menda v šolo skup hodili?«

Ona: »Kaj se je ne bi spomnila! Čudna ženska je bila, zraven pa neverjetno neumna. Kaj se je z njo zgodilo?«

On: »Moja žena je postala!«

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici

A. Presker

Sv. Petra cesta 14

Dopisna šola

Nemščino, esperanto in slovenščino poučuje pismenim potom Jezikovna dopisna šola na Jesenicah (Gorenjsko). Učnina nizka.

Zahtevajte prospekt. Priložite znamko za odgovor.

Dlake, cenj. dame!

na licu itd. Vas ženirajo, kvarijo Vam lepoto, eleganco in sramežljivost.

»Venerac eliksir Vas reši v par sekundah, brez bolečin, brez opasnosti vseh nepotrebnih dlak.

Naročite še danes lepo dišeči »Venerac eliksir, ne bo Vam žal.

Dobi se ali po pošti pošlje:

1 stekl. za Din 10.— (predplačilo), na povzetje 18.—, dve Din 28.—, tri Din 38.—.

COTIČ RUDOLF, Ljubljana VII

Janševa 27 (prej Kamniška 10a)

Din 1000.— plačam

ako Vam »Radio Balzac« ne odstrani kurjih očes, bradavic, trde kože, bul itd.

Ze dalj časa nisem nič naročil, ker ljudje poskušajo raznovrstna sredstva, a sedaj se se prepričali, da je Vaš preparat še najboljši, in ga zopet zahtevajo. Frane Maček, čevljarna, Dol. Logatec.

Zahtevajte povsod v Vašem interesu samo »Radio Balzac«. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 lonček za Din 10.— (predplačilo). Na povzetje Din 18.—, dva 28.—, tri Din 38.—.

RUDOLF COTIČ, Ljubljana VII

Janševa 27 (prej Kamniška 10a)

Od dobrega k najboljšemu!

ste se napotili, ako greste izbrat blago za obleko, plašč, kostum in manufakturo sploh k tvrdki

NOVAK, LJUBLJANA

Kongresni trg 15 - pri nunski cerkvi

Naše nove znižane cene:

Flanela za perilo a Din 8.—
Barhent za obleke a Din 10.— 14.—
Volneno blago za obleke a Din 22.—, 35.—
Volneno blago za plašče a Din 72.—, 98.—
l. t. d.

Ogromna izbira

Da ne pozabim:
Se danes moram poslati naročnino za »Družinski Tednik«!